ኢሳያስ ሰላዩዶ ወይ ተጋዳሊ (ነበር)?

PART TWO

ደቂ ሀገረይ ብዙሓት ክዛረቡን ክጽሕፉን እንከለዉ ፕረሲደንትን ሥርዓትን ሣልሰይተን ከአ መንግሥትን አብ ኤርትራ ወይ ኢሥመራ ቅዋምን ከም ዘሎ ከምስሉ ተቓወምቲ ውድባትን ውልቐሰባትን ማኅበራት ክጥቀማሉ ይሰምዕ ዘገርም ኢዩ፤ ዕሽነት ድዩ ጽላለ ክፈልጠ አይክእልን።ኣብ ኤርትራ ቅዋም ስለ ዘየለ መንግሥቲ እውን የለን።ስለዚ ፕረሲደንትን መንግሥትን ዝብላ አስማት ብጊጉይ ትጥቀሙለን አለኹም ብሃለይ ኢየ።ንእግረ መንገደይ ከአ ርእይቶን ምሳለይን ከቀምጥ።

መጀመርያ ብፕረሲደንት ንእትብል ስም መአስ ኢዩ ሓደ ሰብ ፕረሲደንት ዝብሃል? ነዚ ሓጺርን ብሩህን አብነት ንምጥቃም፤ ክቡር ፕረሲደንት ኦባማ ምስ ተመርጹ ፕረሲደንት ኤለክት ወይ ዝተመርጹ ፕረሲደንት ዝብል ሓረግ ሒዞም ክከዱ ድሕሪ ምጽናሕ፤ ድሕሪታ ኣብ ቅዋም አመሪካ ምሕላ ዝፈጸሙላ ደቂቅን ሰዓትን ግን ፕረሲደንት ኦባማ ተባህሉ፤ እዚ ዘመልክቶ ሓደ ፕረሲደንት ብሕዝቢ ተመሪጹ፤ በቲ ቅዋም ሀገር ንክመርሕ ካብ ዝመሓለሉ ሰዓትን ዕለትን ምኻኑ እንሆ መዓልታዊ ንትምህርቲ ዝኸውን ትዕዘብዎ ዘለኹም ኢዩ።

ስለዚ አቱም ኤርትራውያን በየናይ መዔቀንን መምዘን ኢካትኩም ነዚ ሳጥናኤል ሰላዩ ፕረሲደንት ዝብል ስም ትሸልሙ ዘለኹም።ሕፈሩ!! ሕፈሩ!! ስም ሕዝብን ቅዋም ሀገርን አይተሕስሩ።ዋኻ፝ ንጊዜ ሕዝቢ ኢዱ

ዘቀመጠሉ ቅዋም አይህሉ።!!! ሥርዓት ንዝብል ከአ ፤ሥርዓት ሰብ ወይ ሰባት አይኾነንን እንታይ ድአ እቲ ነቲ ሀገር ንክትምረሓሉ ብዘይተጽዕኖን ብዘይሌን ጉሌላን ብሕዝባዊ ተኻፋልነት ተሰንዩ፤ቅዋም ምስ ሐንጸጸ ዝብጻሕ መራሒ ሕጊ ሀገር ኢዩ እቲ ሥርዓት።አብ አሥመራ ዘሎ ጉጅለ ቀተልትን ጉጅለ ከተርትን ናይ ጃንዳ ህግደፍ ኢዩ።ንሥርዓት ዝብል ዘማልአ ስለ ዘይብሉ በጃካትኹም ሥርዓት ካልእ ኢዩ ትርጉሙ እሞ አዘራርባታትኩም አርሙ። ቅኑዕ ትርጉም መንግሥቲ እውን እንተኮነ ብድምጽን ውከላን ሕዝቢ ሒዙ ዝከይድ ድአ እምበር ብካልእ ዝትርጎም አይኮነን።

አብ ናይ ሂትለር ጀርመን ማእሰርቲ ምስ ተጀመረ፤-ማርቲን ኒሞለር፤ ዝተባህለ፤-ቀሺ ፕሮተስታን "ኣብ ጀርመን ንኮሚኒስት ክአስሩ ከለዉ፤ ኮሚኒስት አይኾንኹን ኢለ ስቕ ኢለ፤ ጸኒሖም ነይሁድ ክአስሩ እንከለዉ አይሁድ አይኾንኹን ኢለ ስቕ ኢለ፤ ወሲኾም ንናይ ሰራሕተይናታት ማኅበርተይናታት ክአስሩ እንከለዉ፤ አባል ማኅበር ሰራሕተይና አይኾንኩን ኢለ ስቕ ኢለ፤ቀጺሎም ንካቶሊካውያን ክአስሩ እንከለዉ፤ ካቶሊክ አይኾንኹን ኢለ ስቕ ኢለ፤አብ መጨረሻ ክአስሩኒ ክመጹ እንከለዉ፤ መን ስለ ዝተረፈሞ ብዛዕባይ ክዛረብ" ክብል ነቲ ስቕታ ዘስዕቦ ዕንወት ብምጽራር አብ ቤተ ክርስትያን ይሰብኽ ስለ ዝነበረ አብ ማእሰርቲ ንአስታት ገለ ዓመታት ተሳቒዩ ኣብ መወዳእታ ብናይ ሕቡራት መንግሥታትታ ወተሃደራት ነጻ ወጸ።

እዚ ናይ ኤርትራ ጉዳይ ከአ አብ ክልቲኡ ውድባት ዝርከብ ዝነበረ ገበንን በደልን ክፉእን ከየውጻእካ በቲ በደለይና ኣብዙ ኵሉ ዘብጽሓና ክትምራሕ ማለት እንታይ የስምዕ። ናይ ቀደምኩም ናይ ገበን ቅትለትን ኣፋላላይ ሕዝብን ቀጽሉ ድእዩ። ሕማማካ ሓቢእካ ጸረ ሓቂ ጠጠው ምባል ዘስዕቦ ከአ እንሆ ንኵላትና አርኪቡልናስ ኣብ ቅድሚ ዓይንና፤ ኣብ ልዕሊ ንጹሕ ሕዝብን ኰነ ገለ አበሳ ዘይብሉ መንእሰይ ወለዶን ዝወርድ ዘሎ ጥሜትን ድንቁርናን ግፍዕን በደልን ናይ ተሓቲመ ስቅ ይብል ዝአመሎም ሰባት በደል ኢዩ ኣብዚ አብጺሑና ዝርከብ ዘሎ።እንተ እቶም በተን ጸየቕትን ሰዓ ብትን አጋፈርትን ጃንዳ ህግደፍ ግን ምስ ሕዝብን ሀገራውነት ዘዛምድ የብሎም።

እንታይ ድአ ከም መስፍን ሓጐስን አድኃኖም ገብረማርያም ጽቡቕ እውን ኣለዎ ብጻየይ ኢዩ ከም ተቓላሳይ ኢየ ዝፈልጠ ወዘተ ዝብል ናይ ሃጀምጃም ቃላት ዝጥቀሙ እንተተባህለ ኣብ ሕቼፎኡን ደንበኡን ኺይኖም ዝዓበዩን ኣብ አገልግለቱ ዝፈጸምዎን ስለ ዝነበሮም ደኾን ኢዩ ዘብል ይኸውን።

ድኅሪ ኣብርሃም ኣብ መንገዲ ዘጽደፎም ሰባት ከም ዘለዉ ይፍለጥ ኢዩ ኣስማት ስለ ዘይተረኽበ ግን ንጊዜኡ ይሕለፍ አሎ፤ ድኅሪዚ ድማ ንትኹእ ኣብ ዔላ ጻዕዳ ብቕጽያ ብናቱ ልኡኽ ዝኾነ ክሳብ ሕጂ ዘሎ ሰብ (ግርማይ መሓሪ ኢዩ ተቐቲሉ ዝብሉ ብዙሓት ኢዮም ዝነበሩ) ተቐትለ። ነዚ ከአ ንከምስል እተን አግማል ናይ ስንቂ ሒዙወን ዝነበረ ሓዲጉ ከም ዝሃድም ተገብረሞ፤እዚ ተግባራት እዚ ብተ.ሓ.ኤ. ከም ዝተፈጸመን ዝተገብረን ኺይኑ ተገሊጹ ሓለፈ። ንሓዳስ ሰበይቲ ትኹእን ወዱ ትኹእ ኺዳነን (ብጻዩ ኪዳነ ክፍሉ ስም) ወዱን ኣብ በይሩት ዝነብሩ ግን ቀተልቲ ተሓኤ ከም ዝኹኑ ገቢሮም ነገርዋ። ኣብዚ ሰለሙን ወልደማርያም ኣብ ውሽጢ ተጋድሎ ሓርነት ኤርትራ ንኤርትራውያን ዝብል ውሽጣዊ ምንቅስቃስ ከም ዝነብሮም ይፍለጥ። እወ ኣብዚ እዋንዚ አብርሃም ተፈልዩ አብ ዓላ ስለ ዝነበረ ነቶም ሓደስቲ ድሓር አብ ጀብሃ ብስም ስርያ አዲስ ዝተቀንጸሉ

ኣብርሃም ተወልደ ግደፍ ኣስጋኢ ኩነታት ኢዩ ዘለዎ ኣይትውሰዶም ክብል እንክሎ፤ ሰለሙን ወልደማርያም ግን ኣበዩ፤ ነዚ ሓሳባትዚ ድማ እቶም ሓደስቲ ፈጺምና ኣይንምለስን ኢና ክንጋደል ኢና ክብሉ ተሪሮም መልሲ ብምሃብ ንባርካ ኣንቀልቄሉ ኣብዚ ዘጋጠሞም ገለን ብካራ ገለን ብዝተፈላለየ ከም እተቐትሉ ሓደ ካብቶም ኣብ ኣከለጉዛይ ምስ ሓንቲ ሓይሊ ናይ ወዲ ነብሮ ዝብሃል ዝነበሩ ንባርካ ሰደዶም ዝብል ጽሑፍ ምስ መጸ ንዝቐተሉ ከሰንዩ ካብዚ ወተሃደራተይ ኣሰንየ ኣይሰድድን እንተደልዮም ኣብዚ መጺኦም ይቕተልዎም ክብል ዓው ኢሉ ኣብ ቅድሜና ተዛረበ ይብል እቲ ዝነገረና፤ ሽዑ ብዘይብረት ክንከይድ ድሕሪ ምቕናይና ሓደ መዓልቲ ጸላኢ ስለ ዘሸገረና ብዙሕ መንገድን ጥሜትን ደኻምን ኣብ ዝነብረሉ ዋርድያ ውጹ ክብሉ ቀዳማይን ዳሕረዋይ ምስገበሩና ናይ ገለ ጊዜ ዕድል ኣሎና ኢልና ብሓንሳብ 3 ሃደምና፤ እቶም 3 ኣብ ካልእ ሓይሊ ዝነብሩ ሰለስተ ግን ተቐቲሎም ክብል ድሕሪ ውግእ ዛግር ናይ 13 ወርሒ 10 1974 ዝነብረ ጊዜ ኣብ ሕክምና ውጉኣት ምንስ ተኣኪብና ነገረና፡ ኣብ መንገዲ ድማ ኮማንዶስ ከይረኽቡና ንሰብ ታኽሲ ጠጠው ከነብል እንተፈተና እቲ ክንሃድም በላሕቲ ዕንጸይቲ ኣግራብ ዝበጃጀሎ ኣእጋርና ብዙሕ ደም ይዛሪ ብምንባሩ ነቲ ኣንስቲ ኣብ ታክሲ ገቢረናኦ ዝነብራ ኣዋርቕ ንሰርቐለን መሲሉወን ሓዲጎሙና ክሃድሙ እንክለዉ ሽዑ ከየርክቡና ናብቲ ናይ ኮማንደስ ናይ ቁጽጽር ቦታ ቅድሚ ምብጻሕና ክልተ ኮማንደስ መጺኦም ብብረት ኣኽቢቦ ከእትዉና እንክለዉ ወዮም ጦር ክቐትሉና ተጓየዩሞ ኣብ ሞንጎ ኮማንደስን ጦርን ብርቱዕ ህልኽ ኮነ እንተኾነ ብመንፍዓትን ድፍረት ኮማንደስ ንአስመራ ብድሓን ኣቶና ክብል ሓበረና) ዝነበረ ድሓር ሃዲሞም ኣትዮም ብ1974 ኣብ ውግእ ወኪ ዛግር ዝነብረ ውጉእ ብዕሊ ኣረጋጊጹ ነገረና።ካብዚኣቶም ዝተረፉ ምስ ዝህልዉ ኣዝዮም ውሑዳት ክኾኑ ይኽእሉ።

<u>ኣብ ሰልፊ ነጻነት</u>

ኣብ እንዳ ማርያም ሰለድ (እዚ ሰልድ ዝብል ናይ ቦታ ስም ኣብ ሰሜናዊ ምብራቕ ሰገነይቲ ዝርከብ ቦታ በለስን ዘራእትን ንዓላ ገጹ ዝጥምት መሬት ስገነይትን ኣኵሩርን ዓደ ኣብዑርን ኢዩ) ዝተገብረኸ? ልክዕ ከተምልኮ ዝደለኻ ጋኔን መልኣኽ ኢልካ ምጽዋዕ ልማድ ሓሰውትን ቀተልትን ገበይናታትን ከም ብዓል ኢሳያስ ልሙድ ባህሪ ቅጥፍና ኢዩ። ድኅሪቲ ቅትለት ኣብርሃም ተወልደ ጊዜ ኣሳቲቶም ኢሳያስን ኀብተሥላሴ ገብረመድህንን ነቲ ተደጋገፍቲ ኣብ ከተማ ዝነበሩ ናይ ኣስማት ተርታ ሒዞም እናረአዩ እንክለዉ ኣብቲ ቦታቲ ቁርን ጻዕዛዕታትን ብምንባሩ ሻሂ ድማ ብገረወይና ሻሂ ይፈልሕ ስለ ዝነበረ፤ኣብዚ እዋንዚ ብሃንደበት ብኮማንደስ ተከበቡ እሞ ኢሳያስ ብፍላጥ ኢዩ ዝብል ርእይቶ ኣሎ? እቲ ናይ ኣስማት ሓደ ቅዳሕ ኣብ ኢድ ኀብተሥላሴ ገብረመድን፤ሓንቲ እታ ብርእሳ ባዕላ ከአ ምስ ኢሳያስ ይቕመጣ ብምንባረን፤ ኢሳያስ ነታ ምስኡ ዝነበረት ናይ ኣስማት ተርታ ወረቓቕቲ ዝሓዘት መዝገብ ምስ ኵሉ ትሕዝቶአ ካብ ኃብተሥላሴ ፍንትት ኢሉ እናሃደመ ደርብዩዋ ክኸይድን ክሃድምን እንክሎ፤ ኀብተሥላሴ ገብረመድን ግን ነታ ምስኡ ዝነበረት ናይ ኣስማት ዝሓዘት ወረቐት ኣብ ማይ ዉዑይ ኣእትዩ ሓማቲኹ ከይዘይፍለጥን ዘይንበብን ክገብራ እንክሎ፤ተታሕዘሞ ኣነ ድአ ምስዚ ወዲ(ኢሳያስ) ክንብአስ እንዲና ጸኒሕና ክአቱ ኢየ ኣይትአቱን ክንብሃል ኣርኺብኩሙኒ በሎም። ኣብዛ ውዕይቲ እዋን ገለ ኮማድስ ንኀብተሥላሴ ንረሽኖ ገለ ከአ ምሩኽ ኣይንቐትልን ክብሃሃሉ እናተሃላለኹ ሰገነይቲ ኣተዉ። እቲ ዝሓዞ ኮማንደስ ዝነበረ እውን ከምቲ ቃል ኀብተሥላሴ ስለ ዝመስከረሉ፤ ብዋሕስ ከም ዝደሓነ ይፍለጥ።እቲ ዘገርም ግን <u>ነቲ ንኀብተሥላሴ ዝመስከረ ኮማንደስ ነበር፤ኣብ ዓዱ ሓረስታይ ኴይኑ እናሓረሰ ክነብር እንክሎ ድሕሪ ናጽነት ብናይ ስለያ ኢሳያስ ተቐቲሉ። መስተንክርዶ ኣኀዋተይ? ምስጢራት ኢሳያስ ንከይፍለጥ ዝግበር እንሆ ተዓዘቡ።</u>

እዚ ኹሉ ድማ ኢሳያስ እቲ ምስጢራዊ ተግባራቱ ነቱ ደኮመንት ምድርባዩ ብመረጋገጺ ደገፍትን ሰዓ ብትን ዝኾኑ ስምን ኣድራሻን ቤት ትምህርትን ሥራሕን ዘዋጽእዎ ገንዘብን ዝፈጸምዎ ሥራሓትን ዝሓዘ ሰነድ ብምድርባዩ፤ ንክተመይናታትን ተማሃሮን ንክትሓዙ ዝገበሮ ክኸውን እንክሎ፤ኀብተሥላሴ ድማ ንደቂ ሀገሩ ንምድሓን ፈተነ እንተኾነ ብናይ ኢሳያስ ተኻኺል ተማሃራይን ሠራሕተይናታትን ማእሰርቲ ብሓፈሳ ኰነ።

ካብ ተ.ሓ.ኤ ንኣብርሃም ተወልደ ብሕይወቱ ወይ ሬሳኡ ንከምጽኦ ዝኣተዎ ቃል" ኣብ ግብሪ ቅድሚ ምውዓሉ ኣብ ዓኀንቡሳ ምስ ተወላዶ ደቂ ጦርዓ ተራኺቡ፤ ምስቲ ዝወጠኖ ናይ ኣብርሃም ቅትለትን፤ ድልየታቱን ዝተዛረቦ ኣብ ግብሪ ንምትርጓም መጀመርያ ዕላማ ንኣብርሃም ምቅታል ስለ ዝነበረ ብኢድ ካልኦት ኣቕተሎ፤እዚ ከአ ኣብርሃም ብረት ሒዙ ጽንዓደግለ ኣላዒሉ ንከጥፍኦኹም ኢዩ ዕላማ ዘውጽእ ዘሎ ክብል ነታ ኣብ ሞንጎ ጦርዓን ጽንዓደግለን ዝነበረ ዘይምስምማዕ ብኣሉታዊ ተጣቕመላ። እቲ ሓቂ ግን ከዚ ይመስል።<u>ኣብ ዓለን ከባቢኡን ክንቀሳቐስ እንክሎ ኣብርሃም ተወልደ ንሕዝቢ ጽንዓደግለ ካብ ጸላኢት ኢትዮጵያ ብረት ዝብሃል ከይትሕዙ ክብሎም እንክሎ፤ ናይ ኢሳያስ ቃላት ከአ ነርቲ ኣብ ከባቢ ዓኀንቡሳ ዝነስነሶ መርዚ ንምልባዕን ሓዊ ምንዳድን ዝበሎ ቃላት ተገንዘብ ኣብ ከባቢ ዓላ መጺኡ ንኣብሃም ተወልደ</u> ኣቕቲሉ ናይ መሪሕነት ቦታ ኮፍ ምስ በለ ብኡ ንብኡ

ንሕዝቢ ጽንዓደግለ ንሕና ንክንከላኸለልኹም ዓቅሚ ስለ ዘይብልና ካብ ኢትዮጵያ ብመለአትኹም ብረት ሃቡና ኢልኹም ነፍሰኹም ተከላኸሉ ክብል ምኽሪ መሰል ተንኰላቱ አብ ሕዝቢ ነዝሔ። ተግባራት ስለላ ኣብዝን አብቲ ናይ አብርሃም ተወልደን ዘሎ ናይ ቃላትን ሓሳብን ሀገራውነትን እሞ ተመልከቱ ደቂ ሀገረይ አብርሃም ተወልደ ከም ወዲ ጽንዓደግለ ንሕዝቢ አሕሊፉ ይህብ ማለት ድዩ ዋልስ ነሕዋት ዝኾነ ሕዝቢ ክዓርቅን ብሰላም ክናብርን ስለ ዝደለየ።እዚ ሽሓጢ ናይ ስርድን ጠቐርን ሓሶት ምሂዙ ብስሚ ከም ዝቕተል ዘግበረ። ድኅሪ ነቲ ናይ አብርሃም ቦታ ብኢደ ዋኒኑ ተወጢሑ ናብ ደቂ ጦርዓ ፈታውን ሓላይን ተመሊሱ ንመንእሰያት አኺቡ፤ንክተሓጋገዝዎ ሓተቶም፤ ሽዑ እቲ መልሲ ብወረጃን አሳተውዓልን መልሲ እዚ ጊዝያዊ ጸገማትናን ጸገማት ጽንዓደግለን ይእከለና እምበር፤ ካልእ ምስ መጸ ነርክበሉ፤ ድሓን ንርእዮ ምስ ተባህለ፤ እዚ ብዕሉግ ኢሳያስ፤ ውርዝውና እንታይስ አፍሊጥዎ፥ ኣብ እንዳ መስተ ዝዓበ ብዕሉግ፤ ኣልቦ-ስነ ምግባር፤ ነቶም ወራዙት ደቂ ጦርዓ እኾስ ሕራይ ጥራይ በሉኒ እምበር ንጽንዓደግለስ ዋላ ሓደ ሰብ ዘይብላ ክገብረልኩም ኢየ ምስ በሎም፤ወራዙትን ለባማትን ደቂ ለባማትን መስተውዓልትን ከአ ነቲ ዕላማኡ ብምግማት መመሊቖም ካብቲ ዝነብርሉ ቦታ ጠጠፊኦም ነናብ ዝመሰሎም ሀገራትን ወይ ንተ.ሓ.ኤ. ክከዱ መረጹ። ነዚ ጕሒላ ድማ በቲ ንሱ ዝርድኦ ቋንቋ ክምልስሉ ከአሉ።

ድኅሪ ንከባቢ ዓሊተና ምካድን ኣብኡ 6 አዋርሕ ምግባርን፤ተመሊሶም ኣብ ከባቢ ባሕሪ ባራ ምስ ተመልሱ ድማ፤ ነቶም ወራዙትን ጀጋኑን ተጋደልቲ ካብ ተሓኤ መጺኦም፤ ኣብቲ ቦታ ተጋደልቲ አለዉ ተባሂልዎምስ ምስ ሰአንዎም፤ ሓደ ካብቶም ፍሉጣት ኣብቲ ከባቢ ብረቱ ቀቢሩ ከም ገባር ኳይኑ አሓ እንዳሸቓ *ከም ዓሰቢ ኳይኑ እናሓለወ ብጾቱ ምድላይን ምድህሳስ ዘማዕዱ ዝነበረ ጅግና፤ እቲ ቦታ ዘካይድ ዝነበረ ገብረጻድቕ ኩባ ብዙኅ መስተንክራት ዝኾነ መጽናዕትታት ገበረ፤ቅድሚቲ ናይ ኅስነት ጊዜ ግን ክሳብዚ ናይ ኅስነት ጊዜ ግን ኣብ ከባቢ ዓላ አለዉ ስለ ዝሰምዔ ንክረክቦም ኢሉ ከም ለማኒ*

መሲሉ እናለመን ተደሪሩ ኣብ ጐዳጉዲ ወኻሩ እሾክ ከዲኑ አብ በረካታት እናሓደረን ብጾቱ ይደሊ ነበረ፤ድኅሪ ነዊሕ እዋን ከአ ንብጾቱ ረኺቡ ተሓወሶም።ካልእ ዘይተነግረ እውን ኣሎ እዚ ድማ፤ ካልኦት ጀጋኑን አባላት ሰልፊ ናጽነት ሓዲጉ፤ ኢሳያስ ኣብ ኣኼባ ሻዕብያ ኣብ ሕዳር 1970 ኣብ ሲሞቲ ዝተባህለ ቦታ (ገጽ 40 ሰውራ ኤርትራ መጽሓፍ አልአሚን ተወከስ) ኣብ ዝተገብረ ዝርርብ መሪሕነት ሻዕብያ ንተሓናፈጽ እንተበልዎ፤ **ቃል ኢሳያስ "እዞም ክርስትያን ጀዋሲስ ስለ ዝበዝሕዎም ክሳብ ዘጽርዮም ዕድል ትህቡኒ "** በሎም ክቡር አንባቢ ኢሳያስ መንደላይ ተመን ዘይኾነስ እንታይ ድአ ገብል ምኺኑ ርአዩ።እዚ ሰብ እዚ ምስ ኣስላም እንታይ ይብሎም እንሆ መርትዮኡ ምስ ክርስትያን ኳይኑ ከአ ንአስላም እንታይ ከም ዝብሎም ዝነበረ" ዕርዲ ደቂ ሕርጊጎ ከዕንዋ ኢያ ዝብል ቃል ኵሉ ጊዜ ዝደግማ ዝነበረ ቃል ኢያ።

ኣብቲ አስታት አርብዓ ኣብ ዝነብርሉ እዋን ኣብ ባሕሪ ባራ እንከለዉ ዝተገብረ አኼባ፤ ናይ መሪሕነት ምርጫ እውን እንተኾነ ዝበዝሕ ድምጺ ሰሎሙን ወልደማርያም ስለ ዘምጽኤ፤ ኢሳያስ ብሓረቆት ተቂሪጹ፤ ነዚ አኼባ ኢሳያስ እዚ ጉባኤዚ አውራጃዊ ኢዩ ኢሉ ንደቂ ሓማሴንን ካርነሽምን ሰለሙንን አውራጃውያን ክብሎም ዝደፈረሉ እዋን ምንባሩ ይፍለጥ።እሞ ኢሳያስ ድአ ከመይ ኢሉ መሪሕነት ተመሪጹ እንተተባህለ፤እገለን እገለን(ብድምጺ ዝተሰውኡ ተጋደልቲ) ነይሮም እንተዝነብሩስ መራሒ ንኢሳያስ ኢና ንመርጽ ኢሎም ይገልጹን ይዛረቡን ስለ ዝነበሩ ብማለት ብናይ ክልተ ስዉአት ብጾቶም ድምጺ ተወሲኹ ኢዩ፤ ነዚ እውን ብገለ ደገፍ ዓያሹ መጋበሪኡ ተደጊፉ ኣብ ናይ አቦ መንበርነት ቦታ ምሓዝ ዝኸአለ። ኣብኡ ዝነበረ መስፍን ሓጐስ ተዛረብ በልዎ፤ሰለሙን ወልደማርያም ግን ብሕይወት እንከሎ ደጊሙዋ ኢዩ።(ብድምጺ ዝተሰውኡ፤ ትርድኦዶ ሕዝቢ)

"እንተድአ ንክፉእን ተንኮልን፤ናብ ውሽጥና ከም ዘይተገብረን ኣይረአኹ ኣይሰማዕኩ ኢልካ፤ ብድልየትና ፍርህናን ቀቢርካዮ፤ ንክፉእን ተንኰልን ክንተክልን ክንድልድልን፤ ነተዓባብዮን ኣሎናሞ፤ ወይለና ግን ንዝመጽእ ጊዜ ክልቲኤን (ክፉእን ተንኰልን) ብአሽሓት ጊዜ ተዓጻጺፈን ምስ መጻ፤ ንገበርቲ ገበንን ክፉእን ንገበርቲ ጥፍአትን ብርሰትን ክንከላኸሎም ኣብ ዘይንኽእለሉ ጊዜ ምውዳቅና፤ ናይ ግድን ክኸውን እዩ። እዚ ድማ እቶት ሰቕታና ከም ዝኾነ ናይ ጥፍአትን ብርሰትን መሰረት ዝተኸልናዮ ማለት እዩ" አለክሳንደር ሰልዘኒስትሲን ድኅሪቲ ናይ ቤት ማእሰርቲ ሳይበርያ ዝርከብ ብስም ጉላክ አርተቺበላጎ ዝብል መጽሓፉ ብምረት ይገልጾ።ኣብዚ ብፍላይ ነቶም ናይ ህግደፍ ሰዓብትን ናይ ማኅበረሳባቶም ማኅበራትን ብቀጥታን ዝያዳን እኺ ዝብጽሖም እንተኾነ ፤እቲ ናይ ስቕታ በደልን ቅጥፈትን ግን ሓፈሻዊ ባህሪ ዳርጋ ናይ ኵላትና ኳይንሉ ዘሎ እዋን ኢና እንርከብ ዘሎና።ስለዚ እቲ ሓቂ ፈሊጥካ ዋልታን እንጉታኡን ዝኾነ ሓቂ ሒዝካ ኣብቲ ናይ ሕይወት ጉዕዞ ምኻድ ዝሓሸን ዝያዳ ንኵሉ አርባሕን ኢዩ።

ኣብ ዊና ዝተባህለ ቦታ ማለት አብ ባሕሪ ባራ ቡንን ፍረታትን ዘፍሪ ዝነበረ ጣልያይ ንተ.ሓ.ኤ ግብሪ ይከፍል ብምንባሩ ነዚ ጣልያንዚ ከገብሩ ዝመጹ 4 ተጋደልቲ ተ.ሓ.ኤ. ምስ ተጋደልቲ ሰልፊ

ናጽነት ብዘይካ ክልተ ብረት ዘይብሎም ዝዓብለሎም ዝነበሩ ነዊሕ ናይ ምርድዳእ ሰዓታት ገቢሮም ከብቕዑ ወዮም ተጋደልቲ ሰልፊ ናጽነት ነቲ ብኢሳያስ ብዛዕባ ተ.ሓ.ኤ ዝንገሮም ዝነበረ ሓሶት ከም ሓቂ ብምውሳድ ነዞም ክራዳድእዎም ዝጸንሑ ተጋደልቲ ብምድህላል ብዘይምኽንያት ብሃንደበት ብብረትን በትርን ክቀትልዎም እንከለዉ፤ብዘይካ ሓደ ብጸድፊ ጸዲፉ ድሒኑ ዝሃደመ ነቶም ምስኡ ዝነበሩ 3 ተጋደልቲ ግን ብዘይገለ ነገር ንኵላትም ሕይወታቶም ብምቕታል፤ ነቲ ዝምታ ክትራን ብረት ክብሉ ኣብ ደምን ምቕታል ሰብን ዝፍጽሙ ሰባት ምንባሮም ምርዳእ የድሊ። እዚ ድማ ከም መሃሪኦምን መራሒኦምን ዋላ እታ ዝነኣሰት ናይ ሰነ-ምግባር ሕልና ከም ዘይውንኑ የረድእ። ስለዚ ውግእ ሕድሕድ መን ጀማሪ ምስ ዝብሃል ብግብሪ ሰልፊ ናጽነት ኼይኑ ይርድኣኒ። ብኣዋጅ ከኣ ተ.ሓ. ኤ። ስለዚ ከኣ ኢያቶም ኣቦታት ክምስሉ እንከለዉ ወዲ ሰብ ብሰማይ ሕጊ ይጥሕስ፤ ኣብ ምድርን ተንኰል ይፍሕስ ዝበልዎ።እዚ ገቢሮም ከኣ ክፍእ ታሪኽ ንተ.ሓ.ኤ ዝሃብዋ። ተልእኾ ኢሳያስ ስለ ዝኾነት። ስለምንታይ ሰልፊ ነጻነት ነቲ ንሻዕብያ ዝተወሰነ ናይ ቅንጸላ ውግእ ባዕላ ኣትያቶ ዝብል ሕቶ ነዊሕን ዓሚቑን መጽናዕቲኺ ዝድልዮ እንተኾነ፤ እቲ ላህመታዊ ኵነት ግን ብረት ስለ ዘይነብሮም ብረት ንምርካብ ዝብል መልሲ ንጊዜኡ ኣካሊ ይመለኒ።ካብዚ ተ.ሓ.ኤ ንክልቲኡ ውድባት (ሰልፊ ናጽነትን ሻዕብያን እናኾብኰበት ግርግር ሱዳን ኣብጽሓቶም።

ብድኅሪ ውግእ ገረግር ሱዳን ካብ መሬታ ውጹለይ ምስ በለትና፤ ኣብ መሬታ ከይንዋጋእ እውን ክሳብ ከባቢ ዶብ ምብጻሕ ኣብ ዘፋነወትሉ እዋን ዕለት 2.3.1973 ኣብ ከባቢ ግልዕ መሬት ኤርትራ ቅድሚ ምብጻሕ ዝነበረ ቦታ ኢዩ።ኣብቲ ዝሓደርናሉ ቦታ ኣብ ገረግር ሱዳን ኣብ ዝተገብረ ዝተወግአ፤ተወልደ ኢዮብ ብስጋ ጥራይ ንክልቲኡ ኣስላፉ ቀዲዳ ዝወጸት ጥይት ዝሓደገትሉ ቍስሊ እናተሓከመ እንከሎ፤ እቶም ዝተረፍና ሓዊ እናሰሓና እንከሎና ብዛዕባ ተሞክሮታትን ዝሓለፈ ጸገማትን ኣብ ዝዕለለሉ ዝነበረ ኢሳያስ ”ንእዳራሽ ደቂ ገደም ከየዕኾዋ ድቓስ የለን“ በለና ንጽባሒቱ ድማ ተወልደ ኢዮብ ኣብቲ ብዕለት 3.3.1973 ኣብቲ ፋሻ ዝጸሓፈሉ፤ ንምኽኑ ተወልደ ኢዮብ እንታዋይ ኢዩ፤ ተወልደ ኢዮብ ሓደ ካብቶም ምኽትልን ሓላፊ ዜናን ዝነበረ ኣባል መሪሕነት ኢዩ። ኣብቲ እዋንቲ ናይ ናይዝጊ ክፍሉ ካብ

ጀርመን ሒዙዋ ዝመጸ ናይ ቆርበት ጃኬት ንመክደን ኤምጂ ንክትከውን ብበራኺ ንጉሰ ዝቀረበት ርእይቶ፤ ብቐጥታ ኣብ ግብሪ ከውዕላ እንከሎ፤ተጠንቐቕ ሰጥ በል ኢሉ መስፍን ከም ወዲ ጆርጆ እናበለ ቀንጢጡ ቀዲዱ መኽደን ኤም ጂ ገበርዋ ዛዕዛዕታ ከይውድኦ ነዚ ብረት መኽደኒ ክንገብራ ዝበሎ በራኺ ወዲ ፈንቅል ኢዩ ዝነበረ። ናይ ጃኬት ንመዘከርታ ጥራይ ኢያ።ካብዚ ንግልፅ ክንሳገር እንከሎና ሓደ ለይቲ መን ምኽኑ ዘይዝኽሮ ሽተት ኢሉ ኣብቲ ኣጻድፍ ብረቱ ሓጸልጸል እናበለት ምስ ከደት ጀዋሲስ (ሰለይቲ ማለት ኢዩ ሽዑ ግን ኣይንፈልጦን ዝነበርና) ሰብ እንተሞተ ሰብ ይመጽእ ብረትና ከይትሰብሩልና ዝብል ድሙቕ ድምጺ ካብ መራሕ ሓይሊ ወጸ፡ ሽዑ ሰብ ኢዩ እኾ ወዲቑ እንተበልና ጸላኢ ከይሰምዓን ስቅ በሉ ተባህለ እዚ ናይ ኣጋንንቲ ምትእኽካብ ሰልፊ ናጽነት ኣብ ክልተ ኣዋርሕ ዘይኣኽል ክንዕዘቦ ከአልና።

ርግጽ እቲ ናይ ታሪኽ ጉዳይ ንጸሓፍቲ ዝሕደግ ኼይኑ ኣብዚ ርእሱ ርእሱ ከም መሸላ እናቆረጽካ ሓበሬታ ምትሕልላፍ ጥራሕ ኢዩ። ባህሪ ኢሳያስ ብጋህዲ ዝተገልጸሉ ኣብቲ ኣብ ገረግር ኣስመራ እንብሎ ኣብ መጨረሻ ግንቦት ናይ 1973 ኣብ መንጎ ተ.ሓ.ኤን ህ.ሓ.ሓ.ኤ እተገብረ ውግእ ሕድሕድ፤ምስቶም ሓደስቲ ዝነብሩ መግብ ሰንኪቶም ማይ ሒዞም ክስዕቡና እንከለዉ፤ኣልኣሚን ስራሖ ኣብኡ ተሪፉ ማይ ጸሚኡ ማይ ክሰቲ ኣብቲ ኢሳይስ ኮፍ ዝብለሉ ዝነብረት ነተን ኣብ ጽላል ዝነብራ ብራሾታት ዝሑል ማይ ክሰቲ ኣልኣሚን ስራጅ ምስ ሰተየ እቲ ኣብቲ ብራሾ ዝነብረ ማይ ዘይኾነስ እንታይ ድአ ሜስ ብምንባሩ፤ ምስጢር ኢሳያስ ዝተፈልጠሉ ብምንባሩ፤ እዚ ምስ ፈለጠ ምስ ተመልሰ ንኣለሚን ስራጅ ብኢሳያስ ከም እተጸፍዔ ተነግረ ዘገርም ንሰብኣይሲ ካልእ ሰብኣይ ዝጸፍዖ እሞ ስቅ ኢሉ ዝጽፋዕ ብዓል ብረት ይኽደነና ኢዩ ዝበል። ድሕሪዚ ግን ብኢድ ኢሳያስ ብመጽፋዕ ትን ጥፍጣፍን ዓኽታንቲ ዝላደዩን ከም ሕጻውንቲ ዝጽፉዑን ከም ብዓል ናይዝጊ (ኣቦኡ ስለ ዘይፍለጥ ስለ ዝኾነ ደኾን ይከውን ናይ-እግዚ ተባሂሉ) ክፍሉ፤ ዓሊ ስዒድ ወዘተ እናተሃርሙ ዘገልግሉ ኣይተሳእኑናን። ከምዚ ምስ ኼይኖም ከኣ ኢዮም ከምቲ ሓደ ኣቦ ከም ዝመሰልዎ “ኣነን ዕንጸይቲ ይኣሪ መድረሪና ፤ንሳን ተመን ትሕዝ ቀታሊ” ከም ዝበልዎ ሕዝቢ ክእርምን ከዔርን ይጽዕር ገለን ከኣ ምስ ኢሳያስ ኼይኖም ተባዓት ተጋደልትን ምሁራትን ኣብ ምቕታል ዝደጋገፉ ኼይኖም ዝተረኽቡ ሓያሎ ሰባት ነብሩ። ኣብ ቅድሚ ግንባራትና ኣለዉ።

<u>ኣብ ሕ ሓ ኤ/ ሕ ግ ሓ ኤ/ ሕ ግ ደ ፍ !!</u>

እወ ንጹሕ ተጋዳላይ ጉዳይ ሀገሩን ሕዝቡን ከም ዘቓልሎን ዓወት ብዘይብዙኅ ክሳራን ከም ዘሳላስሎን ኣብ ምስትንታን ምሕሳብ እንከሎ፤ኢሳያስ ኣብ ተኻኾልን ክፉእን፤ብቅርሕንትን ጽልእን ተልእኾኡ ንምፍጻም፤ ኣብ ልዕሊ ሕዝቢ ኤርትራ ጸገምን መከራን ፍርሕን ራዕድን ዘዝንበሉ ኣብ ምትላምን

ብከመይ ኣብ ግብሪ የውዕልን ይጥንጥን ከም ዝነብረ ሎሚ ንብዙኅ ብሩህ ኄይኑ ዝርከበሉ ዘሎ እዋን ኢዩ።

እቲ ኹነታት ከምዚ ኢሉ እናከደ እንከሎ፤ ምሁርን ዕጉስ ተቓላሳይ ሂላል መሓመድ ደንከላይ ነዚ ናይ ኢሳያስ ኣከያይዳ፤ ኣብቲ ጉዕዞ ምስ ኢሳያስ ዝግበር ሥራሓትን ንምስላጥ ኣጸጋሚ ከይኾነ ኣብ ዘስተብሃለሉ እውን፤ ኢሳያስ ሂላል ወተሃደር ጥራይ ኢዩ ክብል ጀመረሞ ኢሳይስ ምስ መሻርኽቱን መማክርቱን ዕማሮ ብምምካር፤ እቲ ብዕለት 25 5/ 1973 ኣብ ቀብረውኤት እተገብረ ኵናት ብምስጢራዊ ኣሰዋውአ ተቐንጺሉ፤እዚ ድማ ከምቲ ኣብ ሕግሓኤ ዝግበር ልሙድ ናይ ጀጋኑ አጠፋፍአ ብድሕሪት ከም እተቐንጸለ ኢዩ ዝዝረብ።

ናይዚ ክቡርን ምሁርን ተቓላሳይ ኤርትራዊ ስም ንምብላል ድማ ስም ሂላል ንሓደ ካብ ገድሊ ፍልስጤም ብስለላ ናይ መንግሥቲ ፈረንሳ ዝፍለጥ፤ ፈረንሳዊ ከም ዝሃቦ ንፈልጥ እዚ ድማ ነቲ ኢሳያስ ሰላዪ ዝገብሮ ንምኽዋል፤ ከምቲ ንአብርሃም ተወልደ ስለ ዝፈትዎ ንወደይ አብርሃም አውጺኤሉ፤ ኣብ ኣመንቲ ኣስላም ከይዱ ድማ ንኢብራሂም ዓፋ ስለ ዝፈትዎ ንወደይ ኢብራሂም አውጺኤሉ ዝብሎ ሕንቅልሕንቅሊተይ ክደግም ስለ ዝፈተነ ጥራይ ኢዩ። መሓመድ ሂላል ግን ፈታው ሕዝቡን ሀገሩን ዝነበረ አንዊሑ ዝሓስብ መስተውዓሊ ውላድ ኤርትራ ምንባሩ ኢና እንፈልጥ። እዚ ዓ ርክን መማኽርትን ኢሳያስ ዝኾነ ፈረንሳዊ ንሕዝቢ ኤርትራን ገድሉን ምሁራቱን ኣብ ምጥፋእ ዝማኸር ዝነበረ ብፍልስጤማውያን ክስሊ ከሎ ኢጅ ከፍንጅ ዝተረክበ ኢዩ ዝነበረ።ስለዚ ከአ ኢዩ ካብኡ ዝተሰጐጉ።

ካብዚ ብምቅጻል ድሕሪ መስዋእትነት ኃላፊ ናይ ክፍሊ ጸጥታ ነበረ ገብረጻድቕ ጓንጉል(ኹባ) አገባብ ናይ ሰለይቲ አመራምራ አገባብን ቀጥዕን ስለ ዝሰአነ ነዚ አገባብ አይኾነን ኢሉ ኣትሪሩ ምስ ኢሳያስ ተቓውሞ ዝገብር ዝነበረ ኪዳነ ጁኑቢ፤ስለሙን ወልደማርያም ናይቲ እዋንቲ ናይ ጸጥታ ኃላፊ በቲ ዝነበሮ ናይ ሥራሕ ርኽክብ ብምምዝማዝ ምስ ሓደስቲ መጻእቲ ቀጥታዊ ርኽክባትን ሌላን ዝምድናታትን አጥሪዩ ኣብ ጊዜ ምርጫ ላዕለዋይ ኢድ ናይ መረጽቲ ብልጫ ንከይህልዎ ይፈርሖ ስለ ዝነበረ ዝፈጠሮ ናይ ሥልጣን ህልካት ዝመሠረቱ ብዕለት 11 9 1973 ኣብ ቢለቓት ኣብ ዘይተጸንዔ ቦታ (ቢለቓት) ነቲ

ብዝኒ ወተሃደራት ተ.ሓ.ኤ ዝግበር ኹናት ብሕይወቶም አይክወጽእዎን ኢዮም ዝብል ገምጋም ሒዞም፤ንክልተ ኃይልታት ሰዲዱ፤ ንጹሕን ብሉጽ ተዋጋአይን አዋጋአይን ኪዳነ ክስዋእ ዝገበረ ጉጅለ ኢሳያስ ምስ ሰለሙን ወልደማርያም ብሓደ ንምጥፋእ ስለ ዝመደበ ኢዩ ዝነብረ። እንተኾነ ግን ኪዳነ ጁኑቡ ክስዋእ እንከሎ ሰለሙን ወልደማርያም ብሕይወቱ ስለ ዝተመልሰ፤ኣብቲ ውግእ ኪዳነ ጁኑቢ ሓገዝ ምስ ሓተተ ኣብ ክንዲ ንሓገዝ ናብቲ ዝድለ ቦታ ሓገዝ ዝሰዱ፤ ኣብ ክንዳኡ ንሰሜናዊ ምብራቕ ጐላጉል ተጓዕዙ እዚ ድማ ነቲ ዝጥቕዕዎ ዝነበሩ ንከይድሕኑን ንክስዉኡን ዝዓለመ ሰንካም መንገዲ ኢዩ ዝነበረ።እዚ ድማ ኢሳያስ መጋረጃኡ ከም ተቐዶ አነጺሩ ዘርኢ ተንኰል ነበረ። መልሲ ድሕሪዚ ድማ ኢሳያስ ምስ መብራህቱ መልዱ አብዚ ዕለትዚ ማለት 11.9.1973 ኣብ አልጌን ዘሎ ማይ(ዔላ)፤ ምትህርራም ተበጽሔ።እዚ ከአ ኣብ ውግእ ዝወዓሉ ተጋደልቲ እንደገና ንነዊሕ መንገዲ ክኸዱ ብኢደ ዋኒኑ ክእዝዝ ምስ ፈተነ፤ እዚአቶም ተጋደልተይ ኢዮም ንአይ ከአ ትእዝዝ እምበር ባዕልኻ ትገብሮ የብልካን ምስ በሎ መብራህቱ ወልዱ (መራሕ ኃይሊ ስለ ዝነበረ ሙሴ ተስፋሚካኤል ከአ ናይ ፖቃቲካ ክድሩ ዝነበረ) ድሕሪዚ ድማ ኣብቲ ዝስዕብ ቁሩብ መዓልታት ናይቲ ምንቅስቃስ መጀመርታ ኮነ።

ድኅሪ ኵናትዚ ንሰለሙን ብአውራጅነት ንክኸሱ መጀመርያ ውዓተ(7) ድኂሮም ከአ 11 ሰባት ብሕቡእ ብምእካብ፤ነቲ ሸቶ ኢሳያስ ኣብ ግብሪ ንምትርጓም፤ ነቲ ክሲ መስረቱ፤(ሓደ ካብዞም ነዚ ተንኰልዚ ዘካየዱ ህሉዋት አድኃኖም ገብረማርያም ኢዩ ዝነበረ) እዚ ተንኰል እዚ ብናይ ኢሳያስ መምርሕን ተንኰልን ዝብገስ ዝነበረ ኢዩ። ነዚ ዕሉል ናይ ተንኰል ተግባራትዚ ንምስዓር ዝተሓተ ሕቶታት ኣብ ናይ 1973 ምልዕዓል ግርጭት ኣብጺሑ ነቲ ድኂሪ ብናይዝጊ ክፍሉ መንካዕ ዝብል ስም ዝተጠመቐ ዲሞክራሲያዊ ምንቅስቓስ ምፍጣር ምኽንያት ኰነ። እዚ መንካዕ ዝብል ቃል ናይዝጊ ክፍሉ ንሰልፊ ናጽነትን ጀብሃን ንክዓርቐ ከይዱ ክረዳድኦም ምስ ፈተነ ተመሊሱ ናብ ሰልፊ ናጽነት፤ ጀብሃ ከመይ ረኪብካያ ምስ ተባህለ ግደፉዋ እዚአ መንካዕ ዝኾነት ውድብ ኢያ ብማለት ንተሓ.ኤ ኣብ ዊና ዘጠመቓ ስም ተመሊሱ ኣብ 1973 ፈሪሑ ካብ ውግእ እናሃደመ ምስ አሕሰሮም እቲ ጅግናን ብሉጽ ተጋዳላይን ካብ ጀብሃ ሓኪም ኄይኑ ንሰልፊ ናጽነት ዝተሓወሳ ድሕሪ ኣብ ባርካ ንበይኑ ኹለል እናበለ ጸኒሑ ነቲ ምስኡ ዝነብሩ 600 ጅንየ ሒዙ እናተመገበ ዝነብር ዝነበረ መራሕ ጋንታ ኩን ምስ ተባህለ መራሕ ጋንታ ኄይኑ ክከይድ ድሕሪ ምጽናሕ ኣብ ዝትወሰነ ጊዜ ሓካይም ስለ ዝተሳእኑ ብምኽንያት መስዋእቲ ነቲ መራሕ ጋንታ ሓዲጉ ከም ሓኪም ከገልግል ጸኒሑ ሰባት ምስ ማዕበሉ እንደገና ካብ ምኽትል ጋንታ ኣብ መራሕ ዳንታ በጺሑ፤(ስም ረሲዔዮ ብሃለውለው ጥራይ ንጽውዓ ስለ ዝነበርና ኣብ ባሕሪ ባራ ዝተሰዉኤ ጅግና) ሃለውለው ኣብ ዝተሰዋአሉ ናይ

ውግእን መራሕን ኣብ ዝነበረሉ ናይዝጊ ክፍሉ ጠያይቱ ኣብ ክንዲ ንጸላኢ ዝትኹስ ተሓቢኡ ጠያይቲ ንሰማይ ክትኹስ ምስ ጸንሖ እናተዛረቦ እንክሎ ተወቺዑ መዓናጥኡ ምስ ወጸ በኻካትኹም ነዚ ሰብዚ ካብ ቅድመይ ኣርሕቑለይ ምስ ተባህለ፤ ኣብርሃ ጨዓሎ ኣብ ቀቅድሚ ምስዉኡ ዝነበረት ህሞት በጃካትኹም ነዚ በጅባጅ ሰብዚ ካብ ጥቓይ ኣርሕቑለይ ምስ በሎም ሓደስቲ ሒዙ ካብ ውግእ ክሃድም ንሳሕል መጸ። ድሕሪዚ ማህደምቱ ኢዩ ከኣ ምሁር ጸረ ኢሳያስ ዝኾነሉ ምስ ረአየ ሰብኣይን ሰበይትን ዝተባእሰሉ መኣዲ ይሃበኒ ኢሉ፤ ነዚ ምንቅስቅስ ብከመይ ትገልጾ ምስ ተባህለ እዚ መንካዕ ዝኾነ ምንቅስቃስ ኢዩ ዝበሎ። ስለምንታይ? ናይዝጊ ብፖለቲካዊ ፍለጠት ኮነ ብትሕዝቶ ፍልጠቱ ምልቡስ ብምንባሩ ክካትዑ እንክለዉ ናይዝጊ ነዛ ዲፕሎማ ዝኻያ ዲካ ዝኢትካ? ንፖለቲካ ንምምሃር እንተ ትምለስ ምሓሸካ ይብሃል ስለ ዝነብረ ኢዩ ጽልኢ ኣብ ልዕሊ ምሁራት ዝገበረ።

እምበኣርከስ እዚ ዲሞክራሲያዊ ምንቅስቃስ ንዝተወሰነ ሕቶታትን መሰላትን መዲቡን ኣጽኒዑን ዝተላዕለ ዘይኾነስ፤ እንታይ ድኣ ነቲ ዝርኤ ዝነበረ፤ናይ ሥልጣን ህልካትን ምስሕሓብን ኣሪምካ ንኤርትራን ሕዝባን ዘርሁ ኩነታት ንምፍጣር ዝዓለመ መሠረታዊ ሕቶታት ኣብ ቅድሚ ዓይኑ ዝተደቐነ ብገርሂ ዘልዓሎ ሕቶታት ኢዩ ዝነበረ። እቲ ምትህልላኽ ኣብ መንጎ ኢሳያስን በቲ ሓደ ወገን፤በቲ ካልእ ድማ ሰለሙን ወልደማርያምን ዝነበረ፤ ምውጣጥ ዝዓብለሎ ኢዩ ዝነበረ። ነዚ ዓመታት ዝሓለፎ ምልዓል ዘይኾነ መሠረቱ ፈሊጥካ ፈውሱ ኣብ ምንዳይ ንክዳጋገፈና ኢዩ ዝግለጽ ዘሎሞ፤ነስተውዕለሉ።ኣብ መንጎ ኢሳያስን ሰለሙንን ዝነበረ ጥራይ ናይ ሥልጣን ምጉንጻፍ ዘይኾነ ኣብ መንጎ ኤርትራን ናይ ኢትዮጵያ ስለላን ከምኡ እውን ኣብ ዕቡጥ ናይ ሃይማኖታዊ ጸይቕታት ኢሳያስ ዝሰርሓሉ ሜዳን ጕልጎልን ንምጥጣሕ ዝግበር ዝነበረ ተንኰል ዝመሰረቱ እውን ሥራሑ ንከሳልጥ ዝደሊ ኣብ መንጎ ንከይዕንቀፍ ዝጽዕር ዝነበረ ሰላይን ፈልላይን እውን ኢዩ ዝነበረ ክብሃል ይኽኣል።ብርግጽ ንብዙኃት ከለልዩን ክግምግሙን ዝኽእሉን ኣለሊካ ምቕንጻል ነቲ በብእዋኑ ምስ ዋና ሰዓብቱን ኣማከርቱን ዝኾኑ (ድጊሪ በብሓደ ከጥፍኦም እንክሎ ብሓደጋ ዝሓለፈ ጸጋይ ቀሺ ጥራይ ክኸውን እንክሎ፤ ብሕይወቶም ክሳብ ሎሚ ዘሎ ድማ ኣድሓኖም ገብረማርያም ኣስመሮም ገብረእግዚኣብሔርን ኢያቶም። ኣድሓኖም ከም ናይ ሕጊ ምሁር ተባሂሉ ዝተጻወቶ ተራን ግደን እንታይ ነበረን፤እንታይ ስለ ዝገበረን ዝበለን ክሳብ ሎምን ክጸንሕ ክኢሉ) ኢሳያስ እናከደ ዝወስዶ ዝነበረ ናይ ስለላዊ ሰሚናራትዶ ወይስ ትምህርቲ ክብሎ ኮነ ኢሉ ተታሕዞ፤ንክዕሸው ዝኽእሉ እናኣከበ ብምስጢር ብምልኣኽ ኤርትራዊ ነንሕድሕዱ ብዕሽነትን ድንቁርናን ዝተጻዕኑ ሓነንቲ ጽዑናት ኣፍራስ ኣንጻር ኣኅዋቱ በቲ ሓደ፤ በቲ ካልእ ድማ ንዝነበረ ጌጋታትና ኣሪምና ውራይ ሀገራዊ ጉዳይና ንግበር ዝብል ዝነበረን ኣብ ደጋፍን ተቓዋምን ተሰርዔ። እቲ ጌጋታት ካብ ሰብ ምቕታል ክሳብ መዓልቱ ዝሓለፈ ኣፋውስ ናይ ምልላይ ዓቕሚ ዝጐደሎም ወከልቲ ካብ ወጻኢ ዝሰዱ ኣብ ቤት ጽሕፈት

ዓደን ኣቐሚጦም ስለ ዝነበሩ ኣብ ውግእ ነንሕድሕድና ምውቕቃዕ ስለ ዝተራእየ፤ ንዉጉኣት ናይ ሕክምና ጉድለታት ስለ ዝነበረ፤ናይ ኣቕራርባ ስንቒ መግብን ጠያይትን ስለ ዝተጓነፈ ወዘተ- - - - ናይ ተንኰሉ ለበዳ ዝኾኑ ወዮም ጨጓር ዳንጋ ዝብሎም ዝነበረ ክሳብ ሎሚ ብዝተፈላለየ ዘገልግልዎ ዝነበሩን ዘለዉን ንምግላጽ፤ [ካብ 100 ፒሮ 10 ጨጓር ዳንጋ] ይበልጹ እናተባህለ ዘማዕበልዎም ነባሕቲ ክቅልቀሉ ተጀመረ።

ኣብቲ ምንቅስቓስ ዝነበረ ተጋዳላይ ኣብ ልዕሌኡን ኣብ ነብሱ ዘጋጠሞን ኣብ ሓፈሻዊ ኣከያይዳን ዝልዓሉ ዝነብሩ ዘልዓሎም ሕቶታት ብብዝሒ ኣስታት 700 ኣቢሎም ኼይኖም ብተመሳሳልነት ኣብ 13 ነጥብታት ዝተሰርዑ ርኡያት ጌጋታት ኣብ ክንዲ ምእራም፤ ነቶም ኣብ ርእሴኦም ኣባትርን ማህረምትን ዝወረደን ካልኦት ዲሞክራሲያዊ ኣሠራርሓ ንክተኣታቶ ዝሓተቱን ንንጹሓት ተጋደልቲ ሽዊዒን ወይ ኮሚኒስትን መንካዕን ዝብል ቅጽል ኣኪቲሎም ኣብ ጠቀርን ጠቐነን በለቐን ምልካይ እዚ ድማ ደቂ ሰባት ብተፈጥርኦም ኣብ ክንዲ ትሕዝቶን ሓቅን ዝቕበሉ፤ንተወሳኪ ስም ዝኹነ ቅጽል ቀልጢፉ ስለ ዝቕበል ኢዩ።ንትሕዝቶ ምፍላጥን ምግምጋምን ብቕዓትን ፍልጠትን ስለ ዝድለ፡ እዚ ከኣ ዘይውንንዎ ዝነበሩ ጨጓር ዳንጋ ነቶም ኣመንቲ ክርስትያን ቤተ ክርስትያን ከይኣትዉ፤ነቶም ኣመንቲ ምስልምና ድማ መስጋድ ክክልክሉ፤ ቁርኣን ኣይተንብቡ መስጊድ ዘፍርሱ ኢዮም እናተባህለ ናይ ክፉእ ወረ ምንዛሕ ለይቲ ለይቲ ተጀመረ። ናይዚ ፍላስፋታት ከኣ ዝተሰዉኡን ካብዞም ዘለዉ ድማ ኣድሓኖም ገብረማርያምን መስፍን ሓጐስን ዝርከብዎም ኢዮም።

መታን ቁሩብ ርእይቶ ወይ መምዘኒ ክኾነኩም ገለ ካብቲ ሕቶታት፤–

- ኣብ ነንሕድሕድና ንዋጋእን ክሳብ ብርቱዕ መቑሰልትን ዝግበር ዘሎ ናይ ኣመራርሓ ጉለት ናይ ውግእ ኢዩ ኣብነት መውጋእቲ ምኒሽፕዮ ምስ ብዓል ወዲ ኤፍረም ዝነበረ።
- ውጉኣት ብዝቐልጠፈ ኣብ ቦትኦም መታን ክምለሱ እቲ ዝበለጸ ሕክምና ክግበረሎም ተባህለ ንሕኽምና ከይዶም ዘይምለሱ ብርክት ዝበሉ ስለ ዝነበሩ።
- ኣብ ጊዜ ውግእ ነቲ ውግእ ዘድሊ ጥይትን መግብን ሕክምናን ደድሕሪቲ ተዋጋኣይ ክስዕብ ኣለዎ
- ንውጉኣት ቅልጡፍ ናይ ምድሓን ሕይወት ክግበር ኣለዎ

- ጠሚና ኢልካ ካብ ንብረት ሕዝቢ ብዓመጽ ምውሳድ ክተርፍ ኣለዎ
- ክመጹ እንክለዉ ዝህረሙ ዝግፍዑን መሰላቶም ይተሓሎ ነቶም ዝመጹ ሕልናታቶም ምውዳቕን ምፍርራሕን ይትረፍ
- ነቲ ካብ ወጻኢ ዝመጽእ ኣፋውስ ከንምጽእ ኣብ ብርቱዕ ናይ ሕይወት ሓደጋ ገብርና ካብ ጀላቡ እናኣውረድናዮስ መዓልቱ ዝሓለፈ ጥራይ ይስደድ ስለ ዘሎ ናይ ፈውሲ ኣፍልጦ ዘለዎ ቋንቋትት አንቢቡ ነቶም ሽየጥቲ ክምልሽ ዝኽእል ምኺን አለዎ።
- ኣብ መንገዲ ምካድ ዝሰኣኑ ገለ ግበርዎ ስለ ዝተባህሉ ንጹሓት ደቂ ሃገር ማይ ሚዒጉ ጻዕዳ እግሩ ዝረሸንዎ ስለ ዘሎ ይቕትረሉ ስለ ዘለዉ፡ ንጹሕ ንኪጋደል ዝመጽእ ዘጋጥሞ ዘሎ ሕቶታት ስለ ዝቐረበን ወዘተ ኢዩ ዝነበረ።

ሕቶታት ኣንጻር ኢሳያስን አመራርሑኡን አገባብ አሠራርሓኡን ጉጅለኡን ምስ ዝልዓሉ፤-

- ብጉልባብ ተሞክሮታት ምልውዋጥ ምትሕንፋጽ ምግባር ነቶም ሰባት ከአ ፋሕ ምባል።
- ንተጋደልቲ ኣብ ሐበሬታ ዘይብሎምን ዘይተጸንዑ ቦታት ብምስዳድ ውግእ ከም ዝኽፈት ምግባር።
- ተጋዳላይ ብዛዕባ መስዋእቲ ብጾቱ ከስተንትን ከሎ ንሱ ንመጻኢ ናይ ተንኰል መዋጥሩን ውጥናቱን ክሰርዕ ዕድል ስለ ዝረኽብ።
- ምኽንያት ምስ ዝስእን ንዘይተወሰነ ጊዜ መገሻ ብምኻድ ካብቲ ወዋጥር ሕቶታት ምህዳም ስልትታ ሰላዪ ኢሳያስ ኢዩ።እዚ ድማ አብቲ ኣብ ማርሳ ጉልቡብን ዝነበረ ጡጥ ዝዝራእ ቦታ ዝነበረ አባል ሲ አይ ኤይ ዝኾነ ጣልያናዊ ዝውንኖ ዝነበረ ቦታ ዝነበረ ናይ መራከቢ ምስጢራዊ መራከቢ ቦታ ይራከቡ ከም ዝነበሩ ስእልታት ናይ መራኸቢ ሬድዮታትን ኣብ ሻዱሻይ ወራር ዝነበረሉ ኹነታት ዝተታሕዘ ስእልታት አሽዓል ወዲ ዘርኤ ተዋህቦሞ ወዲ ዘርኤ ቤት መኻእ ግን “ወደያይ እዚ ድአ በደል እንድዩ እሞ የቐንዩናዶ እዚ ርኢና በሎ” ነቲ ዘረከቦ። ድሕሪ ቁሩብ እዋን ድማ አሽዓል ብቦንብኡ ነብሰ ቕትለት ፈጺሙ ብማለት ነቲ ምስጢር ንምሕባእ ብሞት ካብዛ ዓለም ተፈልየ፡ በያናይ መንገዲ ተቐትለ ንናይ ታሪኽ አጻረይቲ ይጽናሕ።አብቲ አሳእል አባላት ሲ አይ ኤይ ላዕልርዎት አባላት ወተሃደራትን ናይ ስለላ ሓለፍትን ኢትዮጵያን ኢሳያስን ይርከብዎም። ምስጢራት ጉሓላሉ ድማ ንጊዜኡ ተከዲኑ ይርከብ። ክሳብ መአስ ግን። እንድዒ።

ካብዚ ብምቕጻል ባህሪ ኢሳያስ ከም ጠባይ ዘይጸልን ክፈላለ ዘይክአል ከም ቆርበት ነብሱ ለጊቡዎ ዝኸይድ ምጽሕታር ኩናትን ናይ ህልቂት ኤርትራውያን ምርአይን ዘሔጉሶ ተግባራት ኢዩ። ስለምታይ እዚ ኹሉ? ዕላማኡ ስለ ዝኾነ።ንሱ ኤርትራዊ ነንሕድሕዱ ከም ዝስሓሓብን ዝባአስን ዝዋጋእን ምግባር ነዚ እንተ ዘይቀኒዕዎ ድማ ምስ ጐረባብቲ ሀገራት ውግእ ጻቕቲርካ ሓዊ እናወላዕካ ኤርትራ ድማ፡ብድካ

<u>መንእሰያት፤ድካ ብዝተሞኾሩ ተጋደልቲ፤ድኻ ብዝተሞኾሩ ኢደ ጥበባውያን፤ድኻ ብምሁራት፤ ድኻ ብጠባይት ገቢሩ መንነትናን ያታናን ታሪኽናን አዕንዩ መንነትና እንጸልአሉ ደረጃ አብጺሑ ንኢትይጵያ ንከረክብና ዝጽዕር ዘሎ ሕቡእ ኢትዮጵያዊ ኢዩ።</u>

ከመዮ ብ1973 ሙሴ ተስፋሚካኤል ንኢሳያስ ዝበሎ ኮሌኔላት ክገብረኹም አነ ከአ ጀነራል ክኾነልኹም በሃላይ ኢካ ዝበሎ፤ ንሕዝቢ ኤርትራ ኹሉ ተኺሲ ሓደን አዛዚ ኼይኑ ንዕዳጋ አውሪዱና ይርከብ። ዝገርም ግን ኹሉ ፍርሒ ድዩ በለጽ ወይስ ወደባት ጸኒቱ ወደርብዓ ጥራይ ተሪፉ፤ዓዲ ብዓዳ እናጠፍኤት ኹሉ ምጽቓጡ ይገርም!! ገለ ሰባትስ ሐቂ እውን አኅዋቶኹምን ደቓቶምን እናጠፍኡ ኣብ ርእሲ ሬሳ ኼንካ ምስዕሳዕ ተራእዩኹምስ ተስቐጥቕጡ ወይ ዕሽነት ኢሎሙዎስ ደቀይ!!!።

ክስዕብ ኢዩ ካብ ግርማይ ኪዳነ ወዲ ፍሊፖ ዝተረክባ

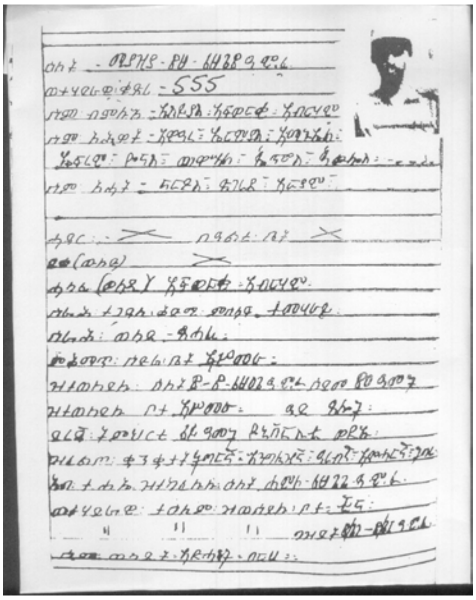

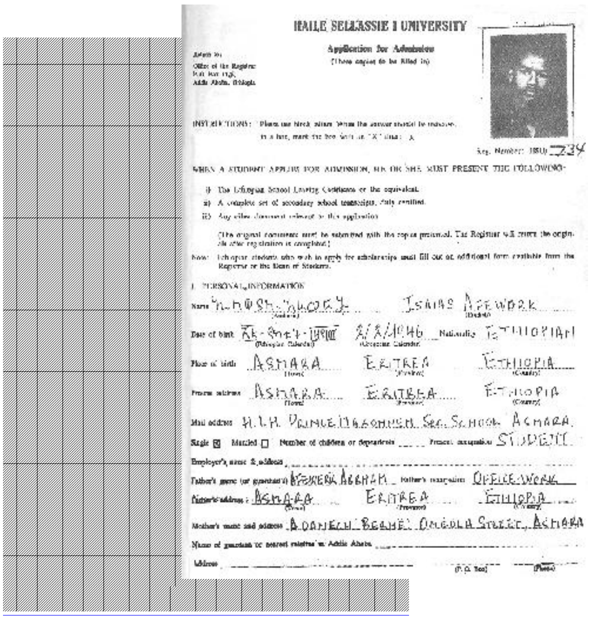

HAILE SELLASSIE I UNIVERSITY

Application for Admission

(Three copies to be filled in)

Return to:
Office of the Registrar
P.O. Box 1176
Addis Ababa, Ethiopia

INSTRUCTIONS: Please use block letters. When the answer should be indicated in a box, mark the box with an "X" thus: X

Reg. Number: HSIU 2234

WHEN A STUDENT APPLIES FOR ADMISSION, HE OR SHE MUST PRESENT THE FOLLOWING:

i) The Ethiopian School Leaving Certificate or the equivalent.
ii) A complete set of secondary school transcripts, duly certified.
iii) Any other document relevant to this application.

(The original documents must be submitted with the copies [illegible]. The Registrar will return the originals after registration is completed.)

Note: Ethiopian students who wish to apply for scholarships must fill out an additional form available from the Registrar or the Dean of Students.

I. PERSONAL INFORMATION

Name (Amharic) ISAIAS AFEWORK (English)

Date of birth (Ethiopian Calendar) [illegible] (Gregorian Calendar) Nationality ETHIOPIAN

Place of birth ASMARA (Town) ERITREA (Province) ETHIOPIA (Country)

Present address ASMARA (Town) ERITREA (Province) ETHIOPIA (Country)

Mail address H.I.H. PRINCE MAKONNEN SEC. SCHOOL ASMARA.

Single ☒ Married ☐ Number of children or dependents ____ Present occupation STUDENT

Employer's name & address ____

Father's name (or guardian's) AFEWERK ABRAHAM Father's occupation OFFICE-WORK

Father's address ASMARA (Town) ERITREA (Province) ETHIOPIA (Country)

Mother's name and address ADANECH BERHE, OMEDLA STREET, ASMARA

Name of guardian or nearest relative in Addis Ababa ____

Address ____ (P.O. Box) ____ (Phone)

<u>ኢሳያስን መንደልሓቺ ጠባያቱን</u>

ኢሳያስ ሰላዩዶ ወይ ተጋዳሊ (ነበር)?

PART THREE

እቶም ኣብ ወጻኢ ዝርከቡ መሳርሕቲ ኢሳያስ ነበር፤ (መስፍን ኣድጎኖም ዓብደላ ኣደም) እቲ ሽዑ ዘሰንበዶም ክሳብ ሎሚ ምልቓቕ ዝአበዮም ኢያቶም። እሞ ምስ ኢሳያስ ኼይኖም እዚ ኩሉ ኣብ ልዕሊ ኤርትራዊ ዝፈጸሙ ብሕግን ቅዋምን፤ ብማዕርነትን ፍትሕን ክመርሑ ይክእሉ ኢዮም ዝብል ምስ እትህሉ፤ ንአይ ሓጺር መልሲ አይፋሉን ኢዩ። ነቶም ትጠራጠሩ ግን መልሲ ጊዜ ከምጽአ ኢዩ። እዚ ናይ ዓድታት ምዝንባል ሓሳብት እውን ካብ ቅርሕትን ጽልእን ካባይ በለጹን ዘምጽአ ናይ ዕቡድ ክልቢ አተሓሳስባ ኢዩ። ኣብዚ ክጠቅሶም ዝደሊ ብዙሓት እኺ እንተኾኑ ንኩላቶም ስለ ዘይኽአል ካብቶም ብዙሓት ገለ ከም ኣብነት ጥራይ ንምጥቃስ ካብ ዓደን ብጻይ ገብረኣምላኽ ይስሓቅ ኣብ ኪየቭ ናይ ፐትሮከሚካል ኢንጅነር ንምፍጻም 3 ኣዋርሕ ምስ ተረፎ ዝተሓወሰና ናይ ጽሑፍ ኪኢላ፤ ኣስታት 900 ገጻት ናይ ጥርዓን መጽሓፊ ገዚፍ ወረቐት ናይ ትርግርይና ልክዕ ከምቲ ናይ ኣምሓርይና ሰምና ወርቅ ዝብልዎ ምስ ጸሓፈ፤ ብክእለቱን ሜላኡ ምትሓዝ ምስ ጨነቆ ናብ እሱራት ጽሑፍ ዘተሓላለፎ ተረኪቡ ብዝብል ምኽንያት ካብ ዓደን መሊሶም ኣብ ቤት ማእሰርቲ ቅትለት ኢሳያስ ተሰዊኡ፥ ግርማይ ባህረ ኣብ ኲወይት ንሮሞዳን ብጋህዲ ክሕሱ እንከሎ ኣብ ቅድሚ እኩባት ሓፋሽ ስለ ዘቃልዖ ካብ ኲወይት ተወሲዱ ካብ ዓደን ንሜዳ እትከይድ ጃልባ ኣብ ከባቢ ማያት ሰንዓ ዝርከብ ቀይሕ ባሕሪ ቀቲሎም ደርቢዮሙዎ። ከምኡ ደበሳይ ገብረሥላሴ (ደባሳይ ትኪ)ሓደ ካብቶም ጀጋኑ ካብ ኢትዮጵያ ማለት ካብ ባህረዳር ነፋሪት ዝጠለፉ ጀጋኑ ጋርታ የብለይን ምስ በሎም ፓይሎት (Follow the Nile)ብምባል ንካርቱም ካይሮ ካይሮ ትሪፖሊ ዝአተዉ፤ ሙሴ ተስፋሚካኤልን ዮሓንስ ሥብሓቱን አማኒኤል ዮሓንስን ዝተባህሉ ዝነበረ እውን ብዘይካ ሓቅን እቲ ኩሉ ዘግበሮ (ማለት ነፋሪት ምጥላፍ) ሀገራዊ ኃላፍነት እንተዘይኾይኑ ሓጥያት ዘይነበሮ፤ ከምኡ እውን ዑቕባአብ ሥዩም እቲ ናይ ሬድዮ መራከቢታት ወተሃደራት ዝመሃረ(ካብ ኢትዮጵያ ተማሂሩዋ ስለ ዝመጽ) በይሩት ኲወይት ጎብተ ኪዳነ ጉሪላ እውን እንደገና ካብ ኲወይት ዉጉአት ክነሶም ንሜዳ ተወሲዶም ዝተረሸኑ ጀጋኑ፤ ካብ ካይሮ ዝፈተንኩምዎ ግን ፈሺሉኹም። ዘይፈለጥኹዎም ኣማእታት ጀጋኑ ከም ዘለዉ ግን እፈልጥ ካብ ሜዳ ከም ከምኒ ብጻይ ጐይትኦም በርሀ ዲያለክቲካዊ ስነ ሞጐትን ዲሞክራሲ ማለት እንታይን ብከመይ ትጥቐመሉ ተርጒሙ ንክምህር ነቲ ኩርኩር ኢሳያስ ዝነበረ ብክእለትን ብቅዓትን ካብኡ አዚዩ ትሑት ዝነብረ፤ ብናይ አገልጋልነት ኢሳያስ ዝረከቦ ቦታ ልዕሊ ብጻይ ጐይትኦም ምንባሩ፤እዚ እንካ ርአዮሞ አንቢብካ ንተጋደልቲ ክንምህር ዝፍቀድ እንተኼይኑ ኢሉ ተሓቲቱ ፤እቲ ካድር ሕራይ ምስ በሎ ብጻይ ጐይትኦም ክምህር ምስ ጀመረ ብስለላ ኢሳያስ ዝገብሮ ዘሎ ንከረጋግጽ ብጻይ ጐይትኦም ናብ መሪሕነት ተጸዊዑ፤ መን ኢሉካ ምሀር ምስ ተባህለ እገለ(ስም እቲ ካድር) በል፤ እቲ ላዕለዋይ ካድር እውን ተጸውዔ፤ ሽዑ እቲ ሓሶት ዝሰረቶም አሉ አይበኒ አይረአኹ ብምባል ንብጻይ ጐይትኦም ኣሕሊፉ ብምሀብ ከም ዝቕተል ዘግበረ ኢዩ ሓሳውን በታንን ዝኾነ ሰብ አሎ ብጻይ ጐይትኦም ከአ ኣብዚ ውድብ ንሳይንሳዊ ፍልጠት ዝቃወም ኣሎ ኢለ ስለ ዘየምን ገቢረዮ እው በል።ምኽንያቱ ከአ አገልጋልን አማኻርን ኢሳያስ ንምኧን ተጸዊዑ ስለ ዝአበየ ኢዩ እቲ መሰረት መኽሰሲ እቲ ናይ ምምህር ሳዕቤን ኢዩ ናይ ብጻይ ገብረአምላኽ ጉዳይ እውን ሐላው አካላት ኢሳያስ ንኽኸውን ንወርሒ ኮፍ አቢሎም ወተሃደር ምኧን ምስ መረጸ ዝሳዓበ ናይ ተንኮል ማእለማ ደድሕሬኡ ሰዓበ ወዘተ።ብዓል መስፍን ነዚ ንከይምልሹ ድዮም ኣጽቂጦም። ካብ አጽቐጡ ገለ ገለ ካብቲ ታሪኽ ከንዛካኽሮም እስከ፤

እስከ ኣብታ ናይ ማእሰርቲ እተጀመረትላ ቦታ ኣብ ዓራግን ቅድሜኡን ዝነብረ ክትንክፍ፤ኣብ ግርጭት እንከሎና ብጊዜ ልደት ናይ 1973 ናይ ኢትዮጵያ መጥቓዕቲ ተጀመረ፤-ኣብዚ እዋንእዚ በቲ ዝነበረና ዉሑድ ቊጽሪ ነቲ ካብ ቃሩራ ክሳብ ማህመሜት(ከባቢ ቢለቓት ዘሎ ተዘርጊሕና፤ ንእስታት 13 መዓ ልታት ንመጀመርያ ጊዜ ምስ ጸላኢ ተጋቲርና ነፍስና ተካላኽልና፤ኣብዚ እዋናትዚ ጸላኢ ነቲ ኩሉ ዓ ይነት ስንቅና ስንቅና (ማለት ብረታዊ ኰነ መግባዊ ወይ ሕክምናዊ፤) ዝመጸሉ መንገድታት ስለ ዝዓ ጸዎ፤ ብጻይ ሙሴ ኣብዚ እዋን እዚ ምስ ጸላኢ ገጽ ንገጽ ጠጠው ብምባል ንገጥመሉ ህሞት አይኮነንን ዊዒልና ሓዲርና ምዝላቕና ስለ ዘይተርፍ ኃይልና ከየጉደልና ነዝልቕ ዝብል ጽሑፍ ንመሪሕነት ዝሃባ "እታ ዘንባል መሪሕነት" ክእለትን ብቕዓትን ናይ አንዊሕካ ምሕሳብ ስለ እተሳእና፥ ወይ እውን በቲ ሰላዩ ኣላዩአ ስለ ዝተዓብለለት "መንካዕ" ፈሪሖም ንህደም ኢሎም ዝብል ወረ ነዝሑ፤- ከምቲ ዝበልናዮ እውን ከነዝልቅ ተገደድና፤ ኣብ ጊዜ ምዝላቕ ዝተገብረ ግን ከዋግዓኩም፥ኣብ ክፍሊ ዘተና ዝተደርፈት ከም መዝሙር ንኩሉ ንክትዕደልን ኩሉ ክሰምዓን ተሓሲቡ ጊዜኡ አይኮነን ብማለት መሪሕነት ዝከልከለታ፥ ነበረት።ኣባላት ዜና ኣብዛ እዋን እዚአ ዕማሮ፤መሓሪ ደብሳይ፤አፈወርቂ ተኽለ (አምሓራይ ሚሊታሪዝም ዝብል መጽሓይ ተርጒሙ ሰብ ንክምህሮ ዝተገብረ ኢሳይስ ከልኪልዎ፤ ነዚ ኣብ አዕናዊ ምንቅስቃስ ገጽ 63 ርአይዎ) ዮሓንስ ሥብሓቱ ነብሩ። ኣብቲ ናይ ምዝላቕ እዋን ነቲ ኣብ ዘተና ዝነብረ መጻሕፍትን ንብረትን ኣብ እንግድዓ ተጋደልቲ በብመጽሓፍ ሂብና ነስግሮ ክብሉ ከለኡ አፈውርቅን ዮሓንስን፤ ዕማሮን መሓሪ ደባሳይ ከአ ኣብዚ ቀቢርና ንኪድ በሉ፤ አብቲ ከባቢ ዝነብረት

መሪሕነት ተሓቲታ ብኢሳያስ ኣብዚ ቅበርዎ ተባህለ። ዘገርም ግን እቲ ሩባ ኣብ ገረግር ኣስመራ እንብሎ ዝነበርና ክፈሓር እንከሎ፤ ኣብ ታሕቲ ጽሩይ ናይ ግራት ሓመድ መጸ፤ ኣብዚ ምቅባር ምልኽት ንጸላኢ ምሃብ ኢዩ እንተተባህለ ብእንቢታ ጐድኒ መሪሕነት ተኣብየ። ምስ ኣዝለቕና ከአ ጸላኢ ብቀሊል ነቲ ዝተቐብረ አቕሑ ረኺቡ ክወስዶ ከአለ።እቲ ዘገርም መሪሕነት ኣብ ኃይልታት ኣቕሑና “መንካዕ” ንጸላኢ ከም ዝርከብ ገቢራ ሓዲጋቶ ዝብል ናይ ሓሶት መርዛም ወረ ነዝሑ።

ምስ ኣዝለቕና ንጸላኢ ዝሕልዉ፤ኣብ ልዕሊቲ ጸላኢ ዝነብሮ ጐላጉል ዝርከብ ኅቦታት ብተወልደ ኢዮብ እትእለ ናይ ሓለዋ ሰባት ነበረት፤እዛ ናይ ሓለዋ እዚአ ኣብ ጸላኢ ብለይቲ ክንቀሳቀስ እንከሎ፤ባርቢጂ ናእሽቱ ብረት ብርክት ዝበላ መካይንን ብዙሓት ምዉታትን ቅሱላትን ገቢራ፤ብዘይካስ ሓንቲ ክላሽን ናይቲ አርቢጂ ዝትኩስ ዝነበረ ዝተረፈት እንተዘይኺይና ብዘይገለ ጉድአት ተመልሰት።ኣብቲ ንቡር ቦታአ ምስ በጽሔት ግን ኣብ ዓራግ ምእሳር ተጀሚሩ ምስ ተባህለ፤ኣብዚ ከምዚ እናተገብረ ኣብዚ ኮፍ ኣይንብልን ኢላ ንዓራግ ክትምለስ እንከላ ኣብቲ ከባቢ መሪሕነት ናይ ኢሳያስ፤ ነታ ኣብ ሓለዋ ዝጸንሔት ብዘይ ፍላጥ ኃይልታት ኣድብያ ኣብ ክሻ ወይ ብእንግሊዝ U አእተወታሞ ብረትኩም አውርዱ በለቶም ኣብ ብረት ናይቲ አብ ዋርድያ ዝነበረ ከአ ጥይት አሕሊፉላ ስለ ዝጸንሔ (ጸጥሮስ ስለሙን ኣብ ቤት ማእሰርቲ ዝርከብ አባል ጂ.15) ወያ ናይ ሓሶት “መሪሕነት” ነዞም ንጹሓት ተጋደልቲ ንምውንጃል ንመሪሕነት መንካዕ ክቀትሉ ደልዮም ብማለት ወረ ነዝሔት፤በዚ ከአ አሰረቶም።ዕለቱ 31-12-1973 ነበረ።ነዚ ዝረአየ ኣብ ክፍሊ ዜና ዝነበረ ተወልደ ኢዮብ ካብ ጀብሃ ዝተፈለና ማእሰርትን መቕተልትን ተቓዊምና ኢና ሎሚ ኣብዚ ክንደግሞን ክንአስርን ድሕሪኡ ክስዕብ ዝኽእልን ስለ ዝርዳእ አይቅበሎን ኃላፍነት እውን አይወስደሉን በለ።ናይ ተወልደ ኢዮብ ካብ አምጻእና ካብ ጀብሃ፤ኣብቲ ሕሱም ጥምየት ዝሳቐይሉ ዝነበሩ፤ ናፖልዮን ንዓለም ክገዝእ ይዋጋእን ይግስግስን ነይር፤ ንሕና ከአ ሕዝቢ ከነድሕን ንግስግስ አሎና ኢሉ፤በቲ ዘይስሕተላ ብረቱ ቺኪ፤ሓንቲ ኢራብን ሓደ ሊላን ቀቲሉ መግቢ ቀረበልና ይብሉ ምስኡ ዝነበሩ።ኣብቲ ናይ 1973 ምንቅስቃስ እውን ኰሉ ምስ ተረድአ፤ንሕና መሪሕነት ኢና እናበልና አይነንብብ ኣብ ፖለቲካዊ ክትዕ አይንሕወስ ከምቲ ጊዜ ጀብሃ ዝነብርናዮ ንቅሓት ሒዝና ኢና ዘሎና እውን ዝበለሉ እዋን ነይሩ ኢዩ ኣብ መፋርቅ 1974። አብ ጀብሃ ስለ ዝነበሩ ክፍለዩ እንከለዉ፤ ከም ሓኪም የገልግል ስለ ዝነበረ፤አብ ሰልፊ ናጽነት እውን ንገለ ኣዋናት ከም ሓኪም ነይሩ ኢዩ ብፍላይ አብቲ መጀመርያ።ስለዚ ከአ ኢዩ አብቲ ናይ ስለድ መጥቃዕቲ ኢትዮጵያ ዘይነበርሉ ምኽንያት ዓሶ ሒዝዎ ብርቱዕ ሓሚሙ ብምንባሩ፤ካብ ከተማ ፈውሲ ከምጽእሎም ንዝተላእኩ ስለ ዝነበሩ፤ብበቕሊ ተጻዒኑ ምስ ወልደ ሚካኤል ኃይለ አብቲ ኅቦታታ ዓ ደብዑር ኢዮም ነቶም ሰብ ፈውሲ ይጽበዩ ነይሮም። ወልደሚካኤል እውን ኣብ ጀብሃ ሓኪም ብምንባሩ።ተወልደ ኢዮብ ብከመይ ተአሲሩ? አባል መሪሕነት ክነሱ ብከመይ ተአሲሩ ዝብል ሕቶ ክስዕ ብ ናይ ግድን ኢዩ?ተወልደ ብቺኪ ከም ዘይስሕትን ብድፍረቱ ይፈርሕዎን ብምንባሮም፤ ንምሓዙ ዝተአልመ ብዕማሮን ሰለሙን ወልደማርያምን መስፍን ሓጐስን (ኢሳያስ ኣብ ናይ ስለላኡ ዕላማ በይሩትን ማእከላይ ምብራቕን ብምንባሩ) ዝተዋደደ፤ኵላተን ኃይልታት ኣብ ውግእ ሕድሕድ ምስ ተጸምዳ ገለን ሳሕል ገለን ሳግር ከበሳ ባሕሪ ባራ ምስ ኼና፤ንተወልደ ከም አባል ክፍሊ ዜናን ክፍልታት አብ ኅበታት ወጺኤን ነነፍሰን ይሓልዋ ተባህለ፤ስለዚ ዝሓሽካ ዶሽካ ምሓዛ እትክእል ንስካ ኢካሞ ብረትካ አበና በልዎ ነታ ብቺኪ ማለት ኢዩ፤ ኣይህብን። ምስአ ድአ ምስ ክፍሊ ዜና ኼይኑ ይደግማ እምበር ምስ በሎም ካልእ ምህዞ ንክምህዙ ተማሻጠር፤እዚ ከአ ድሕሪ ውግእ ሕድሕድ ዛግር ዕለት 13 ሕዳር 1973፤ እሞ ሎምስ ብቅጽያ ኣብ ቅድሜና ኢሉ ሕዝቢ ምስ ተላዕለ፤ ኣብ ሠለስተ አዋርሕት አቢሉ ኣስታት 5000 ሓደስቲ ስለ ዝመጹ (ኣብዚ ጊዜ ከአ ኢዩ እቲ ውድብ ስዲ ዝከደ ንሓደስቲ ዘይከውን እናመሀረን አርዓደን ኣብዚ ሕጂ በጺሕዎ ዘለዎ ክበጽሕ ዝከአለ ነቲ ዝነበረ ትጋዳለይ ብሓሙሽተ ዕጽፊ ንላዕሊ ስለ ዝኾኑ) ክዕለሙ ከለዉ መተኰሲ ጠያይቲ ዝላመድሉ ተሳኢኑ ብማለት ናይ ኵሉ አባላት ክፍልታት ወሰድዎ።ተወልደ ኢዮብ እውን ሀቦም(አብዚ እዋንዚ ኢሳያስ ካብ ወጻኢ ተመሊሱ ኣብ ቢለቓት አሎ።ድሕሪ ክልተ ሰዓት ዘይአክል ክምሳሕ ምአዲ ተቐሪቡ ክበልዕ ምስ ፈተነ ሰብ ብረት መጺኦም ተንስእ አንታ ጃሱስ ብማለት ክአስርዎ ከአሉ።

ካብዚ ናብ ሳሕል ዓራግ ክመልሰኩም፤መብራህቱ ወልዱን ሙሴ ተስፋሚካኤል ዕለት 1-02-2009 (ለካቲት ዕለት 1) ኣስታት ሰዓት 5፡30 አቢሉ ይከውን ጽሓይ ተሕለቕልቐሉ ዝነበረት እዋናት ካብቲ፤ልኡኻት መሪሕነት ዝኾኑ ገለ እዞም ናይ ሎሚ ቀተልትን ጀነራላትን፤አብቲ ኮፍ ኢለምዎ ዝነብሩ ብድብያ መጺኦም ክአስርዎም እንከለዉ አብ ኅቦ ዝነበረት ጋንታ ርአየቶም እሞ፤ ነታ ኃይሊ ብለይቲ ነገረታ፤ እንተኮነ እቲ መራሒ ንኮለላ ኢሉ አመኽንዩ ክወስድ ምስ ፈተነ እታ ዝረአየት ጋንታ እንቢ እዚ ሽግር ከይተፈትሖ አይንከይድን ብማለት አበየት፤ንግሆ ከአ ንመሪሕነት ክትዛራረብ ክትከይድ ከላ ንዚአ እውን ዘይፍለጥ ዝነበረ ሓለዋ መሪሕነት ዝብል ምስ መሪሕነት ክትዛረቡ ብረትኹም ሀቡና ተባህለ፤ሃብዎም ከአ።ምስ ክፋል መሪሕነት ኢሳያስ ሮሞዳን ሰለሙን፤ንአስታት 3፡30 ተዘራሪቦም አይተራዳድኡን እታ መሪሕነት እውን ኣብ መንጎ ሠለስቲኦም፤ ነታ መሪሕነት እውን ካብ ጋንታ ናብ ጋንታ አይትብጽሑ፤ምስ ብጻይካ አይተዕልል ማለት ኤርትራ ዓባይ ዓለም በቓ ክትገብርዋ ዝደለኹ ኢኹም ትመስሉ ምስ ተባህሉ፤ኢሳያስ ምስ ሰለሙን ክጻረፍ ጀመረ።እታ ጋንታ ብከፊል ማለት 6 አባላት እውን ናብ ማእሰርቲ ከደት።

ኣብ ጊዜ ማእሰርቲ ዝተጀመረሉ መስፍን ሓጐስ ንአባት ስንቂ ዝነበሩ እንተሓተትዎ፤ ንሕቶታቶም ኣብ ክንዲ ምምላሽ፤ጽንሕነ ክንቀናጸል ኢና እናበለ ከንፈራርሖም ምቅንጻል ፈሪሕናኾ ኣብዚ አይመጻናን ኢሎም ተገቲሮም ምስ መቃሽሉ፤ካብአቶ ከይደሞ ንለይቱ ምሻኻትኩም ምግዳል አይከአልን ኢዩ፤ ነዚ ሓሪጭን ዘይትን ስንቕን አሕሪናዮ ምክድና፤እዚ ግን ንብረት ሕዝቢ ኢዩ ብማለት ሓንቲ ብራሾ ሓንቲ ቦምባን ሒዞም ሽዑ ካብ ዝኸዱ አብ ካናዳ ከም ዘለዉ እፈልጥ፤ አድራሻ መንን ግን አይረከብኩን። ነዚ ዘንበበ ብዝያዳ ነይቲ ዝርርብ በብሓደ የብርህ። ምስዚ ዝከይድ ከአ ኢስያሳ ተወልደብርሃን ወዲ ፌናንሳ መሪሕነት ጸዊዓ ኣብቲ ከባቢኣ ንአስታት 4 አዋርሕ ብዘይገለ ሓበሬታ ምስ ተቐመጠ፤ ናብ ኃይልካ ተመለስ ዝብል ትእዛዝ ተዋህበ፤ነቲ ካድር ኃይሊ ዝነበሮ ብዘይምኽንያት ቀንጢጦም፤ ኣብ ኃይሊ ዓሊ ጆን ምክትሉ ኪዳነ ጕበዝ ኣብ አኼባ እንታይ ተጋጊካ ምስ በልዎ፤ መሪሕነት ጸዊዓትኒ ከይደ 3 ጊዜ ንምንታይ ከም ዝመጻኹ ሓቲተያ፤ብዘይካ ተጸበ ዝበለቶ አይነበራን፤ በሎም እሞ ተራ ወተሃደር ኳንካ ፍርቂ መዓልቲ ምስ ኮነ ከአ ንፍርቂ ሰዓት ትንፈሓኰ (ኣብቲ ቃጸሎ ዝኾነ ሑጻ ሳሕል) እዚ ትእዛዝ መሪሕነት ኢዩ በልዎ። እሺ ጕይቶት ክሳብ መዓልትኩም በሎም ወዲ ፌናንሳ መስፍንቲ ዲና ጕይቶት ትብለና ምስ በልዎ፤ አፍኹም ይምስክሮ አሎ ባዕሉ በሎም። ሓሳውን ከሳስን ወዲ ፌናንሳ መብዛሕቲኡ ጊዜ ብዓብደላ አደም ኢዩ ዝካየድ ዝነብረ።አብ ዝተቐትለላ እዋን እውን እቲ ስራሕ ተፈጺሙ፤ ምስ ተባህለ ኢስያስ አፈወርቂ ክሳብ ዝመጽእ ዋላ ሓደ ከይቀርቦ ሓልውዎ ኢሉ ነታ ደብተሩ ተረኽቦታትን ትእዛዛትን ርእይቶታትን ዝመስሎ ዝጽሕፈላ ዝነበረ ምስ ማህደሩ ምስ ወሰደ ኢዩ ኢሳያስ ሰላዩ ሕጂ ቅበርዎ ከም ዝበለ ኣብቲ ቦታ ዝነብሩ ይሕብሩ።

ኣብ ማእሰርትን መቅተልትን ካብ በጻሕና፤ እቲ ናይ "መንካዕ" መእሰርቲ ብከመይ ኣብ ምንታይ ተበጽሔ እውን ንእሽቶ ሐበሬታ ንተረክቲ፤-እቲ ኣብ መጀመርያ ጉዳይ ናይቲ ምንቅስቓስ ብማእከላይ ኮሚቴ ብብጻይ ጕይትኦም በርሀ ዝምራሕ ዝተበጽሔ ውሳኔ እዞም ብጾት(ንነቶም እሱራት) ንኡስ ስነ ስርዓታዊ ጉድለት ድአ እምበር ካልእ ሳዕቤን ዘለዎ አይኮነን ዝብል ውሳኔ ምስ በጽሔት፤መስፍን ሓጐስን ሰለሙን ወልደማርያምን ዓሊ ሰይድ ዓብደላን ኣብ ኣኼባ መሪሕነት ሻዕብያ (ኢሳያስ ከምቲ መደልሓቂ አመሉ ኣብ ወጻኢ ነይሩ) እዛ ኮሜቴ እዚአ ገዳፍና ካልእ አውጺእና ከም ብሓዲሽ ይጸናዕ ምስ በሉ፤ ሳልሕ ጠጠው፤ ሓደ መሪሕነት ሓደ ናይ ሥራሕ ኮሜቴ ምስ ኣቆመካ፤ እቲ ኮሜቴ ዝበጽሖ ውሳኔ ኣብ ግብሪ ምውዓል ድአ እምበር ኣብ ዘይሰማማዓካ ጊዜ ኮሚቴታት ክትቀያይር ዕድመ ከተሕልፍ አይትነብርን ምስ በሎም፤ ካልኦት እንተድአ ሀሪሞሞ ናይ ክርስትያንን ኣስላምን ባእሲ ንከይመስል፤ዓሊ ሰይድ ዓብደላ ንሳልሕ ጠጠው ሀረሞ፤ ብመሠረቱ ሳልሕ ጠጠው ብጠያይቲ መውጋእቲ ብዝሒ ይሳቀ ስለ ዝነበረ ድአ እምበር ብስብእነትን ጉልበትን ዓሊ ሰይድ መዳርግቲ ሳልሕ ጠጠው አይነበረን።

ኣብቲ ሕመረት ክመልሰኩም እታ ብወልደሚካኤ ኃይለ እትምራሕ ዝነበረት፤ናይዝጊ ክፍሉን ኃይለ ጆብሃን ወዲ ዘርኤ አሻዓልን መርማሪት ናይ ጸጥታ ተባሂሉ ዝጽዋዕ ዝነብረ ናይ ሎሚ ስሙ "ሓለዋ ሰውራ" እውን ወተሃደራዊ ጉድለት ድአ እምበር ገበን ዝብሃል አይረከብናሎምን ምስ በለት ኢያ፤ ብዓል መስፍንን ሰሙንን ዓሊሰይድን ንወዲ ኃይለ ካብቲ ጸጥታ አውጺኦም ናብ ኃይልታት ዝሰደድዎ። ነዚ ዝብሎ ዘሎኹ ንተኪኤ ቀሺ ካብ ገድሊ ንኢትዮጵያ፤አትዩ ጸላኢ መሪሑ ገድሊ አጥቂዑ፤ካብ ኢትዮጵያ ከአ መሊቑ ብተጋድሎ ሓርነት ገይሩ ንሱዳን አትዩ፤ተሰዲዱ አብ አመሪካ ዝነብር ዘሎ ከተረጋግጽዎ ይከአል ኢዩ።ናይ ሓለዋ ወተሃደራት ሓላፊ ብምንባሩ። ናይ ንኢትዮጵያ ምእታዉ የጋጠሞ ጸገም ግን ባዕሉ እንተገለጾ ዝሓሸን ዝበለጸን ይኸውን።

ኢሳያስ ብከመይ መሳርሕቱ ይሓሪ

ከምቲ ደላይ ላማ “እንተ ድኣ ንነብሰኻ ምጽብባቕን ምምሕያሽን እሞ ከኣ ቦታኻ ወይ መዓርግኻ ወይ ስልጣንኻ ንምጥጣሕን ዝዓለመ እትጥቐመሉን ኰይኑን፤ ስራሕካን ተግባራትኻን ነቲ ከርሰ-ነገር ወይ ፍረ ነገር ናይ ዕላማካ ስሒትኻዮ ኣሎኻ” ግን ከኣ ስራሓትኻን ግብርኻን ኣብ ኣገልግሎት ናይቲ ዝመረጽካን ዘይመረጸካ ወዲ ሃገርን ዜጋን ንምግልጋል ንነብስካ ኣእሚንካ ኣጸባቢቕካን ኣማሓይሽካን ከኣ ነቲ ዕላማ ብቕኑዕ ዓቲርካዮ ኣሎኻ” ዝብልዎ፤ ሰብ መዚ ነቲ ከገልግልዎ ዝተመርጽሉ ሕብረተሰብን ሃገርን ውድብን ሰዓብትታቶምን ብሓባርን ብምኽብባርን ንክመርሕ ድማ ዕድል ይህብዎ፤ ዝለዓለ ሽቶ ሓደ በዓል መዚ ወይ ሓላፍነት እምበርከስ ንህዝቢ ብቕንዕናን ብዕግበትን ምግልጋል ኰይኑ ክንግንዘቦ ይግባእ። እቶም ዝግልገለሉ ዘለዉ ህዝቢ ወይ ዜጋታት ወይ እውን ኣባላት ከኣ ሕጉሳትን ጥዑያትን (ናይ ሓረቕት እህህታ ዘይብሎም፤ ኩሉ ዝግመኃ ንጽቡቕ ደቂ ሃገርንህዝብን ምዃኑ ዝተረድኡ) ብተወፋይነት ዝለኣኹ ይኾኑ፤ ነቲ መራሒ ድማ መዘና ዘይብሉ እምነትን ክብርን የንብርሉ፡ እዚ ከአ እዩ በዓል መዚ ዘብል ዕቱብ ነጥቢ፤ እሞ ብምትሕብባር መራሕን ተመራሕን፤ ሕብረተሰብ ቅሳነትን ሰላምን ዝዓዘዞ፤ ቅንዕናን ግርህናን ዝዝንብየሉ፤ ተንኰልን ክፉእን ቅርሕንትን ጽልእን ዝበርሰሉ፡ ጥሜትን ድክነትን ዝድምሰሰሉ፤ ትምህርትን ሕርሻን ዝምዕብለሉ፡ ማእቶትን ቁጠባን ንላዕሊ ዘውንጨፈሉ፤ጥዕናን ፍትሕን ዝዕንብበሉ፡ ፍልጠትን ተክኒካዊ ምዕብልናን ዝንህረሉ ይኸውን። እምበርከስ ንሓደ መራሒ በዓል መዚ ወይ ሓላፍነት፤ እዚ እውን እቲ ህዝቢ ብከመይ ምስ እተገልግሎ ኢኻ ብርቱዕን ፈላጥን እሙንን እትከውን ህዝቢ ድማ ብከመይ ብዕግበትን ተወፋይነትን ዝእዘዙኻ ናይ ምባል ክእለትን ፍልጠትን ዘለዎ ውልቀሰብ እዩ ህቡብ መራሕን በዓል መዝን ክኸውን ዝኽእልን ክምረጽን ዘለዎን።

ወዮ ንመሰረታዊ ሰብኣዊ መሰላትናን፤ ክብርናን ክኸብርን፤ ንልዕላውነት ሃገርናን ሰላምን ቅሳነትን ህዝብን፡ ዘሰኒ ምዕብልናን ብልጽግናን ኢልና ዝተበገስናዮ ኣብ መንገዲ፤ በዚ ኣብ ከተማ ኣስመራ ሽፈቱ፤ ንህዝቢ ብሓሶት፤ ዘታልልን ብኣዕስብቱን ዕሉላት ጨካናት ኣኽላባቱን ዝኾኑ ወተሃደራትን ካብ ሠለስተ ሃገራት ንላዕሊ ዝሰርዓኦን ዝናብያኦን ናይ ስለላ መርበብን ገይሩ ህዝቢ ዘርዕድንን ዝቓጽን ዘሎ፤ ውጽኢት ቓልስና ኣብ ፍርቒ ጒዕዞኡ ተከቲሩ፤ ጉዕዞ ናይ ሓርነትን፤ ምዕባሌ ሃገርን፤ ሰላምን ቅሳነትን ህዝቢ፤ ኣብ ቅኑዕ መስመሩ ንምትሓዙን፤ ንመሰረታዊ ክብሪ ህዝብን፤ ሓርነት ውልቀሰብን፡ ዝሕሉ ዕላማን ሕግን ቅዋምን ንምትካል ብሓባር ክንጉዓዝ እሞ፤

- ናይ ዝተፈላለያ ኣረኣእያ ክንጽመሞን ክንፈትሖን ዘሎና ኣብ ክንዲ ዝቕድም፤ ሽግራትና እናበርትዔን እናተርንዔን ይከይድ ምህላዉ፤ እቲ ተራን ግደን ውልቀሰብ፤ ኾነ ሕብረተሰብ ዝኸይድ ዘሎ ናይ ስራሕ ኣልቦነትን ብስም ኣገልግሎት ኣብ ኀቦታት ዝአርጉ ዘለዉ ኣጉባዝን ኀናብለን ኾታ ብመላእ ጐርዞ ጊላዋ ምልእቲ ኤርትራ።
- ካብ መአዲ ኮነ ዓውደ ትምህርቶም ንዝተኾልፉ መንእሰያትና ኣብ ሓጹር ናይ ወተሃደርነት ሒዙ ኣብ ቤት ትምህርትታትን ከተማታትን ንተቓውሞ ንህዝቢ መታን ከየላዕሉ ድአ እምበር ንሃገርን ህዝብን ኤርትራ ዝተሓልየ ኣይነበረን። አይኾነን ከኣ።ምእንቲ ስልጣኑ ኤርትራ ከደንቑራ ዝመደበ ዕሉል ዲክታቶር።
- ነቲ ድኹምን ምልቡስን ትካላቱ ንህዝቢ ኤርትራ ከም ጊላ ሒዙ ብዘይደሞዝ ጽርግያታትን ገዛውትን ንዝስራሕ ብእሱራትን ወተሃደራትን እናሰርሔ፡ ካብ ህዝቢ ከኣ ኣባላት ህ.ግ.ዲ.ፍ ኢኹም እናበለ ገንዘብ ክምንዝዕን ክሰርቕን ዝነብር ለማኒ ጃንዳ ብዘይኻዚ ኣብ ኤርትራ ዝርከብ ኣብ ዓ ለምና ቅድሚ ሎሚ ተራእዩ ዘይፈልጥ ጉሓፍ ናይ ታሪኽ ኢዩ።

- ናይ እሱራት ካብ መጸ-- ግን ኣብ ደንከል ኣብቲ ካብ 40 ክሳብ 58 ዲግሪ ምቖት ኣብ ዘለዎ ንዝስተ ማይ ከይሃቡ ክሳብ ዝሞቱ ከም ዘስርሑዎም ትፈልጥዎ ዲኹም።

- እተን ውልዶታት ሃገር ዝኾና ደሕናን ኣጎትናን ደቂ ኣንስትዮ ዝወርደን ዘሎ ግፍዕን ጸይቕን እንበርዶ ይርድአካትኹም ድዩ?፤ ብሓለፉ ነቶም ናይ ህግዲፍ ዓበይቲ ደቀን ስድራን ዝገበርኹም ደቓትኹም ሒዝኹም ደቂ መን ዝተጸየቓሉ እዩ ዓድና እትብልዎ?

- ወዮ ንማዕርነት 30% ሓዚእናልኽን ድኣ ብከመይ እዩ ክግለጽን ክምዘንን? ነዚ ናይ ክሕደትን ጥልመትን ናይ ድኽነትን ሕማምን መግጸለጽን መተካእታን መጸውዕን ዝኾነ ጃንዳ ሸፍትነት ኣስመራ፤ ብዘይካቲ ኢሰብኣውን ኢሞራላውን ተግባራቶምን፡ ንኤርትራ ዘረከብዋ ምስ ዝህሉ ስዕረት፡ ሕፍረት፡ ተኻኾል፤ ጥልመት፤ ምትላል ሓሶት ንዕቐት ሽሕጣን ዕንወት ባህልን ክብሪ ህዝብን ፤ወ.ዘ.ተ. ኾታ ከክፍኡ እንተ ዘይኾይኑ እንተ እወንታዊ ክትገልጽሉ ወይ ክትጽብጽብሉ ኣለኻትኹም እንሆ ሜዳ እንሆ ፈረስ?

<u>ብርግጽ ሓደ ብቕዋምን ሕግን ብፍትሕን ርትዕን ዝመላለስ ሥርዓትን ትካላቱን ንዝኾነ ዜጋ ከም ጽጌ ናይ ዕንባባ ዝርኤ ንህቢ፤ንሕዝቢ ዝስሕብን ዘቐርብን ሓይልን መግለጽን ኣለዎ። መንግሥቲ ክብሃል ከሎ ግን ኩሉ ቅኑዕን በትርን ዘንግን ናይ ፍትሕን ርትዕን ሒዙ ይጉዓዝ አየስምዕን ኢዩ። እዚ ከኣ ሓደ መንግሥቲ ብዝተፈላለየ መልኽዓቱ ዝግለጽ ክንዲ ዝኾነ ዲሞክራሲያዊ ስም ሒዙ፡ ዲክታቶርያዊ</u>

ሥርዓት ተወንዚፉ፡ መስፍናዊ ውርሻ ተቀኒቱ፤ ንጉሳዊ ዘውዲ ደፊኡ፤ ዝከይድ ኩሉ መግለጺኡ መንግሥቲ ክንዲ ዝኾነ መንግሥቲ ኣብ ዓለም ማእለያ ዘይብሉ መግለጽን መለክዕን ክንዲ ዘለዎ። ሓንቲ ግን ኣላት ቅዋም።ብቕኑዕ ድዩ ብጊጉይ ዝጥቐመላ ነቲ ዝምራሕ ሕዝቢ ዝሕደግ ጉዳይ ይከውን።

ንኣብነት ብከምዚ ናይ ሕዝብናን ሃገርናን ዝርከብ ኲነታት ድማ ኩሉ ዓቕምታት ሕዝብን ተባላሓትን ፈላጣትን ኣብ ስንፍላል፤ነቲ ዝጭቁን ንምልጋስ ኣብ ዝኾነ ናይ ቃልሲ ጊዜን፤ ኣብ ስደትን፤ ከልበትበትን፤ ጊዜን ጉልበትን ንዋትን ፍልጠትን ሕዝቢ ይቫኽን።እዚ ኣብ ኤርትራ ዘሎ ወተሃደራዊ ዲክታቶር ናይ ውልቀሰብ፤ ናይ ሕዝቢ ኤርትራ ድልየትን ትምኒትን ትጽቢትን ዘምኽነ ናይ ዕንኪላሎ ናይ ጥፍኣት ኃይሊ እዩ። ሓንቲ ሃገር ክትምዕብልን ክትብልጽን፡ እምነ ኲርናዕ ዝኾና ሰላም ዲሞክራስን መሰልን ናይ ተራ ዜጋ ዝሕሉ ሥርዓት ክትከል ናይ ግድን እዩ።

ውልቀ መሰል ምስ ተኸብረ፤ እቲ ሞተርን ተባላሓቲ ዝኾነ ኣእምሮ ደቂ ሰባት ንውልቃዊ ጸገማትን ሽግራትን ምፍታሕ ኣብ ዚግበር ፋሕተርተር፡ ዝነግድ ይነግድ፡ ክምዕብልን ፍልጠት ክድልብን ዝደሊ ናይ ድልየቱ ርውየት ከማልእ ይምሃር፡ ብዓል ሓጺ ከኣ ይሰርሕን የስርሕን፤ገለ ድማ እወ ይባላሓትን ይምህዝን።

በዚ ከኣ ንሃገር ብቕልጡፍ ጐደና ናይ ሥልጣኔን ምዕባሌን፤ ንክትከይድ ዓቢ ተራ ይጻወት። እምበኣር ከስ ንጡፍ ኃይሊ ውልቀሰብ ኣብ ሕብረተ-ሰብ ዝጻወቶ ወሳኒ ተራ ኣለዎ፤ ንኣብነት ከም መሃዝቲ ምስ እንወስድ ብውልቀ ንጡፍነት ስለ ዝግበር ብመጀመርያ ንጥቕሞም ኺይኑ ዘገልግል፤ ብዓ ቢኡ ግን ጥቕሙ ብዝያዳ ንሃገሩን/ራን፤ ንደቂ ሃገሩን/ራን ስራሕ ምኽፋትን ናይ ወጻኢ ሸርፍታት ምርካብን፡ ክጠቕም እንከሎ፤ ኣገልግሎቱ ድማ ንመላእ ሕብረተ-ሰቡን፤ ሕብረተ-ሰብ ዓለምን ከኣ ይውዕል።

ስለዚ ከኣ እየ ተራ ውልቀሰብ ኣብ ሓደ ሃገር ዓቢ ክንዲ ዝኾነ፤ ክብሪ ውልቀሰብ እውን ብመጠኑን ልኽዑን ክኽበርን ክሕሎን ኣሎዎ፤ ዝብል ዘሎኹ፤ ከምዚ ኣብ ክንዲ ዝኾነ ከኣ እዩ፤ እዚ ኣብ ሃገርና ዘሎ ኣሉታዊ ምዕባሌን ዕንወትን ጽንተትን ብናይ ስሱዕን ኣዕናውን ዝኮነ ናይ ውግእን፤ ናይ ሞትን፤ ናይ ስቓይን፤ ናይ ስዕረትን፤ ናይ ሕፍረትን፤ ናይ ክፉእ ታሪኽን፤ መግለጺ ዓለም ኴይና እትፍለጥ ዘላ ሃገርና፤ ነቲ ደላይ ሰላምን ዲሞክራስን ሕዝቢ፤ ውልቀሰብ ከም ርጉም ሓርገጽን፤በሊሕ ኳኲቶን ብዝመጻካዮን ዝሓዝካዮን ዝዋጋእ ኴይኑ ዓትዒቱ ሒዝዎ ዝርከብ ዘሎ።

ነቲ ትምኒትን ትጽቢትን ሃርርታን ናይ ብቕሳነትን ሰላምን፤ክብርን ሓርነትን ሕዝቢ፤ከአ እዚ ሓሻሽ ቁዉም ነገር ዝኾነ ጃንዳ ዘባላሽዎ ዘሎ፤ ሕብረተ-ሰብናን ባህልናን ያታን ታሪኽናን ኩሉ ዝርእዮ ክሕብእ ዘይኽእል ጉዳይ ኺይኑ ንኩሉ ብሩህ እዩ። ብመሰረት እቲ ሕመረታዊ ሓቕነት ናይ ደቂ ሰባት ምድግጋፋትን ምትሕብባራትን ምስ ዘይድልድልን ዘይጸንዕን ዘሎ ናይ ፍልልያት ጋጋት ምስ ዘይጸብብን ዘይቅኑዓት “መራሕቲ” ኩሉ ጊዜ ብሽሕጣንን ምትላልን ተንኰልን ምትላልን ንደቂ ሰባት ፈላልዮምን ነጻጺሎምን ኣብ ጥቕሚ “መራሕትን” ተሓባበርቶምን ከውዕሉ ንቡር እዩ።

እዚ ከኣ ብንብረትን ገንዘብን ኣገልግሎትን ሕዝብን ሃገርን ክጥቐ ሙን፤ ንሕዝብን ሃገርን ድማ ኣብ ሽግርን ጸበባን ድንቑርናን ጽቕጠትን መታን ክንብሩ ስክፍ ዘይብሎም ኣእማን ዝጸቐጠ ድኻኹል ዝኾነ ኣተሓሳስባ ስለ ዘለዎም። ነዚ ከተግብር ወዲ ሰብ፤ ብሰይጣናዊ ስስዔ ስለ ዝተወርሱን ኣርሒቖም ናይ ምሕሳብ ስለ ዝጐደሎምን።

እቲ ከፊኡ ዝርከብን ዝያዳ ንጉዳይ ሃገርን ሕዝብን ዕረፍቲ ከሊኡ ዝርከብ እቲ ዕርዲ ወይ ኣዳራሽ ናይ ሥልጣን ዘይቕየርን ዘይልወጥን፤ ኣብ ኣገባብ ኣሰራርሓኡ ከአ ዘይምዕብልን ዘለዋወጥን ከም ኣካይዳ ጎብየ ክንብልብል ክብል ዓመት ዝወሰድ ዘሎ ሕብረተ-ሰብ ዘበስርስን ዘጥፍእን ዘሎ ኣብ ክንዲ ምቕዋም፤ ደቂ ሰባት ረብሓታቶምን ጥቕምታቶምን ብዘይምፍላጦም፤ ነቲ ባህልን ያታን ኣፍሪሱ፤ ብብልጭልጭን ብተንኾልን ክሕደትን ናይ ሓሳባት ዘይምስምማዕ ዕኑው ጐዱፍ ከንገግሩ ምውዓሎም ክትርኢ ዘሕዝን፤ *ነቶም ብትብዓትን ብንቕሓትን ጠጠው ኢሎም ዝቓወሙ ኣብ ክንዲ ምኽታልን ምስኣተቶም ኼንካ ምቕላስን፤ ኣብ ዕርዲ ናይ ጥፍኣትን ብርሰትን ናይ ድኽነት መደበርን ዝኾነ ጃንዳ ጠጠው ምባሎም ኺይኑ ይርከብ፤ እዚ ከአ ጻዕዳ ዕሽነት እዩ።*

ነዚ ናይ ፈተውቲ ውልቃዊ ረብሓን፤ ጥልመት ሕብረተ-ሰባዊ ጥቕምን ሞያን፤ በቲ ካልእ ከአ ሓርነትን ክብርን ናይ ውልቀ-ሰብን፤ ሕዝብን ሃገርን ዝኾነ ናይ ምፍላጥን ካብዚኣታቶም ናይ ምልቓቕን ቃልሲ ግን፤ ጊደ እቲ ንቁሕ ኰይኑ ንሕዝቢ ከንቕሕ (ዋሻ) ዝግባእ ተራ ምሁራት፤ ኣብዚ እዋንዚ ኣመና ኣሸጋርን ጽንኩርን እንተኾነ) ብዘይከ ብፍቕዲ ካብ ቀኍጽሪ ኣጻብዕቲ ሓንቲ ኢድ ዘይበዝሑ ክርከቡዶ ይከኣል? ወይስ ኣለዉናዶ ? ከምቲ መጽሓፍ ቅዳስ ዝብሎ፤ “ኣስተውዓሊ ሰብሲ እከይ ይርኢ እሞ ይሕባእ ገርህታት ግና ህሩጉ ይብሉ እሞ ብእኡ ይጉድኡ” ዝብሎ ኣብ

ኤርትራ ዝርከቡ ምሁራት ከምቲ ብዙሕ ጊዜ ዝደጋገም ዘሎ ካብ ክፉእ ኣብ ክንዲ ዝሕብኡን ንጠቕሚ ህዝቦም ዝዛረቡን ዝሕለቑን፤ ንስልጣን ክኻየዩ፤ ንህዝቢ ኣብ ራዕራዕ ጐልጐል ሓዲጎም ምሕባኦም ይገርም፤ ከመይ ዝበለ በለጽ እዩኸ።

- ሎሚ ኤርትራ ውልቀን ጊደ ምሁራትን እትጽበየሉ ኴይኑ ይርከብ። እሞ እዚ ኣብ ኤርትራ ዘሎ ኩነታትከ እንታይ ይመስል?

- ናይዞም ኣብ ኤርትራን ወጻእን ዘለዉ ምሁራት ተራን ግደን ብከመይ ይመዘንን ይገምገምን?

- እቶም ምሁራት ዝብሃሉ ኣበይከ ኣለዉ? መኣስ እዩከ ምሁር፤ ምሁር ዝብሃል ህዝብን ሃገርን እናጠፍኤኸ እንታይ ይገብሩን ኣለዉ? ተራታቶም ምብላጽን ምጽቓጥን ድዩ ክኸውን ዝግብኦ ዝነበረ?

- ንጊዝያዊ በለጽ ንክብሉ ሃገርን ህዝብን ኣብ ናይ መሸጣ ሓራጅ ከውርዱዶ ምተገብኤ?

ነዚ ሃብትን ጸጋን ናይ ደቂ ሰባት ከም ጥርኑፍ መግለጺኡ ክኸውን እንከሎ፤ እቲ ውልቓ ክብርን፣ ውልቀ ሰላምን፣ ውልቀ ሓርነትን፣ ውልቀ ነጻነትን ከአ ሕመረታዊ መምዘንን መዔቀንን እውን እዩ፤ ነዚ ውልቃዊ እምነ-ኩርናዕ፤ ናይ መሰላት ጥሒሱ ዝከይድ፤ ነቲ ውልቀ ክብሪ፤ ኣብ ሰብ ዘይረኽቦ መሽኰራጉር ኣእትዩን ሓቢኡን ክቐጥፍን ንክብሪ ሰብ ክዘልፍን ክጸርፍን፤ ዝመጣጠር ሕቡእ ተንኰል ሓቍፉ ክኸይድ ዝህንጠ እውን እዩ። እዚ ናይ ሎሚ ምሁር፤- እዚ ጻቕጥ ምሁር። እዚ ተበላጺ ምሁር። እዚ መበላሸዊ ምሁር ሰዓብ ጃንዳ ህ.ግ.ዲ.ፍ.።

ብመሰረቱ ሕብረተሰብ ጥምር ድምር ውልቀ-ሰባትን ስድራ-ቤታትን ስለ ዝኾነ ነዚ መሰረታዊ ባእታ ናይ ሕብረተ-ሰብን ሃገርን ዘየክብር፣ ሃገርን ምሕደራኣን መሰላታን ክሕሉን፤ ሕግታታ ከኽብርን፤ ብቅዋም ሃገር ክሕጸርን ክመላለስን ከም ዘይደሊ ንጹር ክኸውን ይግባእ።

ከም ሕብረተ-ሰብ ከአ ብምድግጋፍን ምትሕብባርን ምትሕልላይን ከምቲ ንቡር ባህልና ብወፈራ ዝዕ መም ስራሓትን ዝህነጽ መናባበርያታትን ንጸላኢ እውን ብጸዋዒት ሃገር ተወረትን እናበለ ዝተኣኻኸብ ዝነበረ ሕዝቢ፤ እሞ ጸላእን ኣባይን ዝሰጐግ ብሓባር ናይ ምንባር፤ ናይ ሕዝቢ ባህልን ያታን ናይ መንነትና መግለጽታት እውን እዩ ዝነበረ፤እሞ ደአ፤ነዚ ደቂ ሰባት ካብ ናይ ሃገር ምሕደራ ብመጀመርያ ዝጽበይዎ ናይ ውልቀ ሓርነትን ሰላምን ቅሳነትን ክብርን ከም ውልቀን ጥርኑፍን ኣባል ሕብረተ-ሰብን ጥቕሚ ሓንቲ ሃገርን ውልቀሰብን ኩሉ ጊዜ ቅድመ-ኩነት ናይ ሓንቲ ሃገርን ምሕደራኣን እዩ፤ነዚ ኣብ ግብሪ ዘየውዕል፤ ሕማም መንሽሮ ናይቲ ዘመሓድሮ ዘሎ ህዝብን፤ ጉዳይ ህዝብን እዩ።

እዚ ከአ ምሕደራ ሓንቲ ሃገር ብሕግን ብቅዋምን ተጠርኒፉ ዝተኣዘዞ ዝፍጽም ህዝቢክ፤ ዝደልዮ፤ እቲ ህዝቢ ከአ ውልቀ መሰልን፤ ውልቀ ክብርን፤ ሰላምን ቅሳነትን፤ ስራሕን ሕክምናን ዘማልኣሉ ምሕደራን፤ እሞ ተሓታትነትን ግሉጽነትን ብዘዘውትር ሥርዓትን ክመሃደርን ክግልገልን ትምኒቱን ትጽቢቱን ይኸውን።

ናይ ብሓቂ ሓርነት ሓደ ውልቀ ሰብ ወይ ዜጋ፤ ሓንቲ ሃገር ብነጸላ ይኹን ብጥርኑፍ ኩሉ እምነታት ኣብ ሓደ በዓል ሥልጣንን ሓላፍነት እምነት ምድባርን ምድርባይን፤ እሞ ብዕዉር እምነት ስዓብን ዘይኾነስ፤ እቲ ዝተዋህበ ስልጣንን ሓላፍነትን እውን ብግሉጽነትን ተሓታትነትን ንህዝቢ ከገልግሉ ዝተዋህቦ እምነት ድኣ እምበር፤ ብሕዝቢ ክግልገሉ ከም ዘይኾነ ምርዳእ ኣድላይነት ኣለዎ። ነዚ መረድኢ ዝኸውን እስከ ናብ ያታና ንመለስ፤- ሓደ ጊዜ 10 ኣዛብእን ሓደ ኣንበሳን ንሃድን ወፈሩሞ ንሓደ ኳሳ ቀቲሎም 10 ከብቲ ዘሞቶም ተመልሱ፤- ሽዑኡ እምበአር በብጺሕትና ንማቕል ምስ ተባህለ ኣንበሳ፤- ንሕና 10 ኢና፤ ንሸኻትኹም ትሽዓተ ኣነ ከአ ሓደ እሞ ምሉእ ቍጽሪ መታን ክመልእ ኣነ 9 ከብቲ ይወስድ፤ ተደሚርና 10 ኘኸውን፤ ንስካትኹም ከአ ሓንቲ ትወስዱ እሞ ተደሚርኹም ከአ 10 ትኾኑ በሎም፤ ኣዛብእ ከአ ብፍርሒ ሕራይ በልዎ፤ ይብል ያታና :- እሞ እዞም ፍትሕን ሕግን ብምጉዳሉ እሞ ንሸኻትኹም ዘምጻእኩምዎ፤- በደል ብፍርሒ ተዋሒጥኹም ኣብ ልዕሊ ህዝቢ ገበንን ግፍዕን ዝፈጸምኹም ብሓደ ገበል ፈሪሕኹም እትከዱ ንሃገርን ህዝብን ኣብ ምጽናት ሕጂ እውን ግደን ተራን ትጻወቱ ኣሎኹም። እቲ ህዝቢ ኣብ ነብሱን ክእለቱን ፍልጠቱን ተወኪሱ ከባቢኡን ንብረቱን ዘማዕብለሉን ዝመርሓሉን ንዝጐደሎን ዝደልዮን ዝሕብረሉን ውድዕነት ምስ ዝፈጥር ጥራሕ እዩ ከቢሩን ተኸቢሩን ዝነብር።

ምዕባሌን ሥጣኔን ማለት ከምቲ ገለ ኣኅዋት ዝሓስብዎ ኣብ ኤውሮጳን ኣመሪካን ኣውስትራሊያን ካልእ ቦታታትን ምቕማጥ እሞ ብነፈርትን ብባቡራትን መራኽብን መኻይንን ወ.ዘ.ተ. ካብ ሓደ ቦታ ናብ ካልእ ብዝቐልጠፈ ምስግጋብ ወይ ምብጻሕ ምኽኣል ወይ ብናይ ተኽኒካዊ መካይን ቅልጡፍ ስራሕ ምስላጥ ወይ እውን ብዙሕ ንብረት ኣብ ገዛኻ ምጥራይ ማለት እውን ኣይኮነን፤ እንታይ ድኣ፤ እቲ ዋናን ሕመረትን፤መዔቀንን መግለጽን መንፌትን ሥልጣኔን ምዕብልናን፤መግለጺኡ ሓደ ዜጋ ብውልቁ

ይኹን፤ብጉጅለ ይኹን፤ብጥርኑፍ ኣብ ኩሉ ሕብረተ-ሰባዊ ሕይወቱ ብዘይጸገምን ተጉላባን ብዘይጸቕጥን፤ ናይ ዝኾነ ይኹን ወካሊ ሓደ ሥርዓት ኰነ ጉጅለ ሃናጽን እውንታውን ዕማሙን ክብሩን ከተግብርን ክፍጽምን ምስ ዝኽእል እዩ።

እዚኸ ኣብ ኤርትራ ህሉው ድዩ ኢልካትኹም ተገልጽዎ እንምድዒኸ? እዚ ከአ እዩ ኣቦታትናን ወለድናን ዝሓልፍዎ ሥርዓትን ነጻነትን ሓርነትን። ነቲ ብዘይ ኢድ ምትእትታው ዝገብርዎ ዝነበሩ ብሕግታቶምን ዳኛታቶምን ተሰንዮም ኣብ ሕግን ሥርዓትን ኣሚኖም "ሥርዓት ይነብር ተተኺሉ ዘወዲ ይነብር ተዛዊሩ" ዝብል ቅኑዕ ኣምር ሒዞም ይኻየዱ ነበሩ ። እዚ ከኣ ብሕብረተ-ሰባዊ ኣዘራርባ መግለጺ ናይ ሥልጣኔን ባህልን፤ እቲ ሓርነትን ነጻነትን ደረጃን ዓቀንን ነብሱ ኣብ ምስራዕ እትረኽቦ ቁጠባዊ ዕድላትን ሥራሓትን ናይ ሓደ ነጻን ሓራን እዩ ዝብሃልን፤ ናይ ዕድላት ምህላውን ብሀገራዊ ሕግን ቅዋምን ምስ ኣህጉራዊ ውዕላትን ሕግታትን ዝተዛመደ ውሕስናን ውስስብን ርኽክብን ምድግጋፉትን ምትሕብባራትን ንጠቕሚ ዜጋታትካን ሀገርካን ብዘይማሕለኻ ከተግብሮ ምስ ዝኽአል እዩ።

ደቂ ሰባት ካብ ጽንኩርን ሕንክርክርን ዝበለ ተሞኽሮታቶም ዝተማህርዎ ምስ ዝህሉ ኣብ ምክፍፋልን ምንጽጻልን ምብትታንን ኣብ ጸቕጥን ጭቆናን ዘለወሉ ሓደ ሕብረተ-ሰብን ሀገርን ብዘይካ ኣሉታዊ ምዕ ባሌ ከም ድሕረትን ድንቁርናን ጥሜትን ሕማምን ዕርቓንን ሕክምና ዘይምርካብን እሞ ናይዚ ሳዕቤን ከአ ተባላሺካ ሞት እንተ ዘይኾይኑ ካልእ ዘይብሉ፥ ብመንጽር እዚ ኣብ ላዕሊ ተጠቒሱ ዘሎ ድማ ከኣ ሕብረትን ጥምረትን ሓድነትን ስምምዕን ምድግጋፍን ምትሕብባርን ሓደ ሕብረተሰብ ዘፍርዮ እወንታዊ ውጽኢት፤ ምሕያል ጉልበት ሃገር ምውሳኽ ፍልጠት ንጥፈታትን ሕዝቢ ዘሰስን ሰላምን ቅሳነትን ዝውሰኽ፤ብምዕባሌን ማእቶትን ምስኳም ዝአምሰሉ ስለ ዝኾነ ውጽኢቶም ብሓባር ንሓርነትናን ክብርናን ከም ቐደምና ንቃለስ።

ሕዝቢ ኤርትራ ኣብ ዝገበሮ ቃልሲ፤ ኣስታት 250 ሽሕ ናይ ሙሩጻት ደቃ ሕይወት ከፊላስ እንታይ ረኸበት? ሕዝቢ ዝደልዮን ዝጽበዮን ሓጐኣን ደስታን ማዕርነትን ክብርን ፤ቅዋምን ፍትሕን ኣበይ ኣበለ፥ ብርግጽ ሕዝቢ ዝምነዮን ዝደልዮን ኣብ ወረቓቕትን መናድቕን ኣብ ኣኻውሕን ማርሞታትን ዝተለጠፈ ጥዑም ቃላትን ዝተወረቐ ምሩጻት ቃላትን ዘይሠላ ነስ፥ ህዝቢ ሓጐስን ሰላምን ቅሳነትን ዕ ግበትን ፍትሕን ርትዕን ረኺቡ፤ ኣብ ልቡን ኣእምሮኡን ዘስፍሮ ብተስፋን ፍትሕን ተፈንጪሑ ብመነቱን ኤርትራውነቱ ዝንየቱ ንህይወት ምሉእ ህዝቢ ዘሰኒ ምስ ዝኾውን እዩ።

ከምቲ ምስላ ቺናውያን ነዊሕ መንገድ ብስጉምቲ ይጅምር ዝብሎ ንሓቕን ሓርነት ንክብር ኤርትራን ፍትሕን ዝቓለሱ ኤርትራ ክቐላቐ ሉ ይርአዩ፥ እሞ ጉዕተቅና ተሪር ዓቐ በት ስለ ዝኾነ ጠምየ ጸሚኤ ደኺመ ዝብል ካብ ሕጂኡ ስንቒ ዝኾኖ ኣደልዲሉ የዳሉ።እዚ ስራቕዚ ሲነማ ኣይኾነን ሕይወትን ድኻምን ዝሓት እዩ፥ ተዓዘብትን ተሓቢኦም ጠመትን ኣይኸድልዩን እያቶም፥ ወይ ተሓወሱ ወይ በብዘለኹምዎ ጥፍኡ።

እዚ ኩሉ ኣብ ዓለምና፤- ኣብ ኣብ ውግእን ሞትን፤ ኣብ ስቓ ይን መከራን፤ ኣብ ስደትን ጓንነትን፤ ኣብ ማእሰርትን ጨፍጨፉን፤ ዘብጽሔ፤ ብኣጠቃላሊ ሓሳባት ደቄ ሰባት ኣብ ግብሪ ንምውዓል እዩ። እዚ ሓሳባት እዚ ከአ ነቲ ጸቓጥን ዓባጥን ንክጥዕሞ ንካልኦት ኣብ በደልን ስቓይን ከብጽሕ ዝኸኣለ እኩይ ሓሳባት እዩ።እዚ ሓሳባት እዚ ብመሰረቱ ኣብ ክብሪ ወዲ ሰብን ሓርነቱ ን ዝመሰረተን ሱር ዝሰደደን ኳይነን ይርከባ።

ብርግጽ ነዚኣተን ምስ ከባቢኤንን ህሉው ኩነታተንን ተዛሚደንን ተዋሲበንን ዝኸዳ ብርኽት ዝበላ ቃላት ከም መግለጽታተን ክስዕባ ይኸእል። ንኣብነት ከም መሰል ምስ ኩሉ ጨናፍራታታ ምስ እንወስዳ፤-ናይ ነጻ ርእይቶ፤ ናይ ነጻ ጽሑፍ፤ ናይ ነጻ ሕኽምና፤ ናይ ነጻን ቅኑዕን ፍርዲ ምርካብ፤ ቕኑዕን እሩምን ኣተሓሕዛ እሱራትን መሰላቶምን፤ መሰል ናይ ንብረት ምውናን፤- ካብዚ እሞኸአ ሓያሎ ትርንዕ ትርንዕ ዝበሉ ሓሳባት ናይ ዘመትን ተዘመትን፤- ናይ ወረርትን ተወረርትን፤- ናይ ምቕትታል ምዝማትን ዘጠቓ ልል ታሪኽ እውን እዩ።

ክብሪ ወዲ ሰብ እቲ ዝለዓለ መግለጺኡ ናይ ሓደ ሰብ፤ ኣብቲ ወዲ ሰብ ብሓፈሻኡ ዘሎካ ናይ ፍቕርን ናይ ቕንዕናን ናይ ትጽቢትን ናይ ተስፋን ሓደ ስድራ ብንእሱ ሓደ ሕብረተ-ሰብ ኰነ ናይ ምዕባሌን ብልጽግናን ሓንቲ ሃገር ከም ውልቀን ከም ጉጅለን ዘሎ ጥርኑፍ ሓሳባት እውን እዩ።

ENDE ክሳብ ካልእ ጊዜ